

DIALOG

Kresťanský diskusný mesačník

XIII. ročník ● 11/2020

Online konferencia
Cirkvi bratskej

O B S A H

Úvaha 4
SVETLO NA KAŽDÝ DEŇ
R. Betina

Rozhovor 6
BIBLIU NEMÔŽETE ČITAŤ
AKO BELETRIU
Š. Ševčík/E. Mihočová

CIRKEV ONLINE 11
P. Kučera

Téma 12
KONFERENCIA CIRKVI
BRATSKEJ
J. Institoris

Úvaha 18
PROTI PRÚDU
P. Bomba

Čítanie na pokračovanie 20
AKO JE TO S DUCHOM
SVÄTÝM
Werner de Boor

Spomienka 23
ODOVZDANÝ ŽIVOT
A. Gajdošová

Misia 24
O PRAVDE V LÁSKE
P. Bruncko/V. Vrajová

Úvahy z trolejbusu 28
VŠETKO JE INAK
Tomáš Komrska

Spod orecha 30
ZA CUDZIE PENIAZE.
I. Turek

RELAX 31

Z výstavy biblí.

Časopis Dialóg vychádza s podporou Cirkvi bratskej,
ale obsah jednotlivých príspevkov nevyhnutne nevyjadruje
duchovné presvedčenia Cirkvi bratskej.

Pri zborových objednávkach je odporúčaná predajná cena do 2,20 €, (podľa zborových dotácií)

Individuálne objednávky: cena + poštovné

PRIVÍTAME VAŠU POMOC, KTORÚ MÔŽETE POSLAŤ NA ÚČET:

IBAN: SK761100000002621041859, BIC: TATRSKBX, VS: 2020

Redakčná rada: Juraj Institoris, Tomáš Komrska, Tibor Máhrík, Bohuslav Piatko, Rastislav Šteško

Čestný člen: Štefan Markuš

Šéfredaktor: Bohuslav Piatko, bpiatko@swanmail.sk, **Jazyková úprava:** Dagmar Balková

Dizajn a grafické spracovanie: Martin Piatko

Sídlo vydavateľa: Živnostenská 2, 811 06 Bratislava, IČO: 35 757 43

Adresa redakcie: Sadová 28, 900 51 Zohor, č. tel.: 0903 474 142,

e-mail: svatava@swanmail.sk, web: www.dialog.cb.sk

Vydavateľ: Media Svatava, spol. s r.o. **Vyšlo:** 24. 11. 2020 **Tlač:** Alfa print, Martin

1. strana obálky: J. Institoris: Konferencia online

EV: 2670/08

ISSN: 1337-6985

RASTISLAV ŠTEVKO
(Riaditeľ DS Senior Garden,
Horná Seč)

SI NORMÁLNY?

„Jasné, tebe to tak vyhovuje – a veď to je v poriadku.“ Taká býva reakcia mojich známych, keď príde reč na to, čomu veríme. S mojím presvedčením chvíľu pôsobím rušivo, alebo aspoň nezvyčajne. V spoločnosti ľudí, najmä tých s vysokoškolským vzdelaním, môže označenie „kresťan“ spôsobovať rozpaky. – To fakt praktizuje ten cirkevný folklór? – myslia si niektorí, súdiac podľa toho, ako poznajú cirkev z médií. – Žeby milovník „knihy rozprávok“ pre dospelých? – alebo – Chudák, uviazol v konšpiračnom, nevedeckom videní sveta. Čo už, stáva sa – najmä dnes...

Treba povedať, že ako kresťania nemáme ľahkú úlohu. Ak by ma známi nepoznali aj inak ako z rečí, asi by nado mnou zlomili palicu. Takto, v snahe nájsť jednotiacu platformu, zľavia z kritického myslenia a chápavo ma zaradia do zásuvky s názvom „Tak mu to vyhovuje, OK.“

Čo s tým? Ešte celkom neviem. Ale jednou z vecí, ktorá nám môže pomôcť, je „byť normálnymi“. Ľudstvo je plné duchovných hľadačov. Ľudí, ktorí zatúžili alebo vyrástli v nejakej religiozite. Možno si ju aj obľúbili. Svoje pravidelné rituály – úkony, cudzie bežnému človeku. Svet cirkvi a náboženstva. Vstúpili sme doň, pretože nám vyhovoval? Keď sa pozerám na Abraháma, nevidím tam tento motív. Pán Boh akoby znenazdajky vstúpil do jeho plánov. Alebo Mojžišov horiaci ker. Nečakané poslanie. Nehľadané...

Nie, my nie sme náboženské či cirkevné povahy. Sme ľuďmi zjavenia, ako Abrahám s Mojžišom. Sme „úplne normálni“ – len sa nám niečo prihodilo. Niečo „zjavilo“. Ako keď idete ráno do práce, či na nákup do Tesca. A cestou sa niečo stane. Neobídete to – pristavíte sa. Prizriete sa, a necháte tú udalosť na seba vplývať...

„Nie, nevyhovovalo mi to,“ – hovorievam. Dokonca mi to skrížilo plány. Som inak úplne normálny. Túžby, obavy... Ale toto ma stretlo a nezatvoril som pred tým oči. A naučilo ma to toto a toto. A posunulo ma to tam a tam... Neobľubujem cirkevné rituály, neutekám sa k rozprávkam ani nehľadám čiernobiele videnie sveta. Zaujíma ma zmysel. Cieľ a cesta k nemu.

Toto máme vari všetci ľudia spoločné. ■

STĽPČEK:

Hospodin, chráň nás pred lživými perami a úlisným jazykom (upr. zo žalmu 120).

Je mi ľúto

„Matovič prehrál vopred a definitívne potopil už potápajúcu sa vládu“, napísala pred celoplošným testovaním jedna z komentátorských „veľhôr“ denníka SME, P. Schutz. A pokračuje približne v duchu – „fiasco, ktoré zažijú už neprežijú“.

Ukázalo sa, (vyše 5 a pol mil. zúčastnených v 2 kolách), že na Slovensku možno netreba vymeniť nechápavý národ, ale (možno skôr) nenávisťných novinárov, ktorí v službách Smeru a jeho satelitov zneužívajú slobodu slova tak, že sa v jednosmernosti blížia ku komunistickej propagande minulého režimu.

Chápal som obavy zamestnávateľov, že nepriaznivé výsledky testovania, prípadná masová neúčast na testovaní s následnou domáciou karanténou, môžu vážne ohroziť ekonomiku. Nestalo sa.

Je mi ľúto, že ľudia berú vážne Pelegríniho a jeho Smer II, ktorý hlása, že vláda testuje len preto, lebo musí mínať testy, ktoré nakúpila. Je mi ľúto aj šéfa pôvodného Smeru R. Fica. To, čo povedal pred testovaním, teda že humanitárna pomoc rakúskych vojenských zdravotníkov je protiústavná, je pravdepodobne vrchol jeho právnického poznania sveta. Vytĺkanie politického kapitálu počas takéhoto masového ohrozenia životov je prinajmenšom nekorektné.

A je mi veľmi ľúto, že pani Zuzana Čaputová v predvečer testovania podľahla celoplošnému tlaku médií a odborníkov a vystúpila so svojimi žiadosťami, ktoré nemobilizovali, ale skôr torpédovali snahu vlády a iných odborníkov na ochranu životov. Stať sa prezidentom v rozhodujúcich chvíľach je náročnejšie ako vyhrať voľby. ■

(B. Piatko)

SVETLO NA KAŽDÝ DEŇ

RASTISLAV BETINA

Ježiš sa znova rozochvel a pristúpil k hrobu. Bola to jaskyňa uzavretá kameňom. Ježiš povedal: Odvalte kameň!

Jn 11: 38–41

Cesty k hrobom našich najbližších sú ťažké, preťažké cesty. Najťažšie na nich je to, že sa z nich vždy vrátíme sami. Niečo sa medzi nás a nich postavilo. Niečo nás oddelilo, priam bolestne roztrhlo na dve a my s tým už nič neurobíme. Symbolom nezmeniteľnosti tohto bolestivého a násilného odlúčenia je náhrobný kameň.

Vždy, keď prideme k hrobu našich drahých zistíme, že sa od našej poslednej návštevy nič nezmenilo. Hrob je stále zavalený a uzavretý náhrobným kameňom, ktorý ako keby naveky spečatoval údel mŕtvych. Kameň na hrobe znovu a znovu hlása zvesť o víťazstve smrti. Ako keby bolo na ňom napísané: Kto týmito dverami vojde dnu, ten už viac z domu smrti nevyjde von. Lebo tento dom má svoj vchod, ale už nemá svoj východ.

Na našej životnej ceste narazíme na mnohé kamene, ktoré sú takou výzvou, aby sme sa s nimi popasovali. Ale kameň na hrobe je ten najťažší a najdesivejší, s akým sa v živote môžeme stretnúť. Je symbolom našej bezmocnosti a beznádeje. Je to kameň, pred ktorým musí každý kapitulovať.

Naozaj každý? Tentokrát vidíme Ježiša stáť pred hrobom. Vchod do hrobu jeho priateľa Lazára je tiež uzavretý kameňom. Ale Ježiš nestojí bezmocne pred touto prekážkou. Vydá rozkaz: *Odvalte kameň!* Čo to znamená? Prečo takýto rozkaz? Vari chce Ježiš vojsť dnu? Nie. Ježiš robí prípravu, aby Lazár mohol vyjsť von. Lebo kde je Ježiš, tam sa vchod do hrobu mení na východ z hrobu. Tam už náhrobný kameň nie je viac symbolom našej kapitulácie pred smrťou. Tam sa odvalený kameň stane symbolom kapitulácie smrti pred Tým, ktorý o sebe povedal: *Ja som vzkriesenie a život.*

(Z knihy: R. Betina: Svetlo na každý deň, ktorá vyjde v decembri vo vydavateľstve Media Svatava.)

**V týchto dňoch sa dožíva krásneho životného jubilea 80 rokov
naš vzácny priateľ a brat IVAN VALENTA.**

Poznám ho zhruba 50 rokov ako človeka, pre ktorého sú charakteristické dve hodnoty – viera a hudba. Pre svoju oddanosť Bohu si počas komunistického režimu musel zažiť rôzne odmietnutia a príkoria, no ostal pevný vo svojich postojoch. Hudbe sa venoval profesionálne ako učiteľ hudby, hudobný skladateľ, redaktor aj kantor. Ako naslovovzatý odborník na hymnológiu viedol alebo sa podieľal na príprave spevníkov pre viaceré cirkevné prostredia. Hoci by mohol dnes odpočívať, už vyše 10 rokov pracuje v spevníkovej skupine Cirkvi bratskej na Slovensku a pripravuje vydanie nového spevníka. Viera a hudba. Toto spojenie je mi veľmi blízke, piesne Ivana Valentu patria k tomu najkrajšiemu, čo v našej súčasnej cirkevnej kultúre máme. Je pre mňa ctou, že môžem nášmu jubilantovi v mene spolupracovníkov na spevníku zablahoželať ku krásnemu výročiu a zároveň poďakovať za krásu a harmóniu, ktorú nám priniesol. Preto mu blahoželáme slovami Biblie, Áronovského požehnania a hudbou, ktorú brat Ivan skomponoval: *Nech ťa požehná Hospodin a nech ťa ochraňuje!*
Za SPS Milena Uhlíková

Nech ťa požehná Hospodin

Nm 6, 24-26

Áronovské požehnanie

Ivan Valenta

Nech ťa po-žeh-ná Ho-spo-din a nech ťa o-chra-ňu - je, nech roz-jas-ní Ho-spo-din
o - chra - ňu - je,

svo-ju tvár nad te - bou a nech ti je mi-los-ti - vý. Nech o - brá - ti Ho-spo-din svoj

o - bli-čaj k te - be a nech ti u-de-lí po - koj, nech po - koj.

BIBLIU NEMÔŽETE ČÍTAŤ AKO BELETRIU

ŠTEFAN ŠEVČIK je povereným riaditeľom Slovenskej biblickej spoločnosti, ktorá už 30 rokov na slovenský knižný trh prináša Bibliu v rôznych prevedeniach a formátoch. 49 výtlačkov spoločnosť darovala rodinám postihnutým ničivým výbuchom bytovky v Prešove. Rozprávala sa s ním **EMÍLIA MIHOČOVÁ**.

Čo pre vás znamená pojem „ekuména“?

Som katolík, ale už 34 rokov chodím na bohoslužby prevažne do baptistického cirkevného zboru, stretnúť ma však môžete aj u katolíkov, evanjelikov, pravoslávnych a ostatných evanjelikálov. Priateľov mám vo všetkých kresťanských cirkvách a spoločenstvách, v Bystrici ich máme 11 a v každom som bol minimálne raz na bohoslužbe. Ekuménu žijem aj prakticky konám.

Ako sa z katolíka stane baptista, i keď nie tak celkom, keď-

že ste stále oficiálne členom rímskokatolíckej cirkvi?

K baptistom som sa dostal cez manželku. Pochádzam z Kysúc, ona z Banskej Bystrice. Keď sme sa zobrali, tak sme sa dohodli, že budeme žiť v Bystrici. Za bývalého režimu sa v meste diala taká zvláštnosť – komunisti kresťanom z evanjelikálnych cirkví (pozn., evanjelici medzi nich nepatria) dovolili sa stretávať v jednom ošarpanom priestore, aby ich tak mali pod palcom. V sobotu tam mali bohoslužbu adventisti a v nedeľu spoločnú ostatní kresťania. Takto vlastne komunisti vytvorili ekumenický

aliančný zbor. Práve tam manželka uverila. Keď sme sa zoznámili, začal som do tohto spoločenstva chodiť aj ja. Mali sme veľa priateľov, spoznával som tam Božie slovo a Ježiša Krista. Moja mama to ako tvrdá katolíčka z Kysúc mala problém dlhé roky prijať, ale takmer po 30 rokoch pochopila, že môžu byť aj iní kresťania a dokonca navštívila baptistické zhromaždenie.

Zmenilo vás to a formovalo?

Beriem to tak, že k baptistom ma poslal Pán Boh, aby mi cez Písmo ukázal, kto je On, jediný a zvrchovaný vládca tejto zeme. Je tým

istým Bohom pre katolíka, baptistu aj evanjelika, tak ako je napísané v Rim 10, 12–13: *Niet rozdielu medzi Židom a Grékom, lebo ten istý je Pán všetkých, bohatý pre všetkých, ktorí Ho vzývajú: Veď každý, kto by vzýval Pánovo meno, bude spasený.* Mohol som pochopiť vďaka Jeho zjaveniu, čo to znamená, keď apoštol Pavol na inom mieste hovorí: *...pre Žida som Žid, pre Gréka som Grék.* Vďaka tomu viem vyjsť naozaj s každým bez rozdielu vierovyznania, či politického myslenia. To, že dokážem hovoriť o veciach, ktoré nás spájajú, nie je samozrejmosť, je to Boží dar, a tak sme vychovali aj naše deti. V súčasnosti sme ozaj ekumenická rodina, keď moji zatovia sú jeden rímsko a druhý grékokatolík. Nemajú problém ísť so mnou k baptistom, tak ako ja s nimi idem do ich kostola.

Je ekumenické čítanie dobrým predpokladom aj pre pozíciu vo vedení Biblickej spoločnosti?

Vznikla v roku 1990, keď ju založili predstavitelia 11 kresťanských cirkví. Jej riadiacim orgánom je výbor, ktorý sa skladá z duchovných autorít jednotlivých cirkví. Keď si s nimi máte sadnúť za jeden rokovací stôl, tak bez ekumenického čítania by to asi nebolo možné. Najvýznamnejším dielom, ktoré Biblická spoločnosť doposiaľ vydala, je ekumenický preklad Biblie, ktorý financovala a je jej vlastníctvom. Prekladatelia zo všetkých kresťanských cirkví na ňom pracovali 19 rokov. Tvorí nielen nosný pilier ekonomiky spoločnosti, ale aj šírenia Božieho slova tým, že sa na preklade zhodli predstavitelia všetkých cirkví. Je v modernej slovenčine, ktorej ľudia rozumejú. Môže sa používať nasledujúcich sto rokov, kým príde nový preklad, ako aj nové výrazy a frázy v slovenčine. (pozn. red.: Za Cirkev bratskú bol členom prekladateľského tímu E. Fazekaš.)

Ste povereným riaditeľom spoločnosti. Aká bola vaša cesta?

Od roku 2002 som členom a predsedom jej revíznej komisie. Zaoberám sa tým, kam smeruje po ekonomickej, právnej a personálnej stránke. Biblická spoločnosť má už viac ako rok neobsadenú pozíciu riaditeľa, a napriek viacerým výberovým konaniam sa nepodarilo nájsť vhodného kandidáta. A tak som sa rozhodol, že pomôžem nášmu predsedovi, bratovi Vilhanovi, ktorého ako rímskokatolíckeho kňaza preložili na faru pri Partizánskom (sto kilometrov od B. Bystrice) a prevzmem riadiacu, výkonnú a personálnu časť ako poverený riaditeľ.

Čo vás k tomu najviac motivovalo?

Biblická spoločnosť je tu tridsať rokov a zistil som, že ľudia o nej príliš nevedia. Dokonca ani veriaci jednotlivých cirkví v Banskej Bystrici, kde sídli. Je pravda, že sídli trochu od ruky, v prímestskej časti, medzi rodinnými domami. To bola hlavná pohnútko k tomu, prečo som sa začal viac angažovať a hľadať spoločnosť ako spoločnosť zviditeľniť.

BIBLIA ON-LINE

K istému zviditeľneniu iste napomáha aj to, že Biblická spoločnosť je online.

Myšlienka priniesť Bibliu na internet prvýkrát vznikla v roku 2004–2005. Niektorí bratia biskupi a starší členovia výboru vtedy považovali internet za satanské dielo (smiech). Prešla doba a keby sme dnes neboli na internete, tak nie sme. Žijeme v digitálnom, virtuálnom svete. Len za rok 2019 stránku www.biblia.sk navštívilo 128-tisíc ľudí (tzv. jedinečných používateľov, ktorí tam boli aspoň raz). To je výsledok Biblie na internete! Či už ju čítali, alebo na stránku zašli náhodne – ale predsa sa dotkli Biblie. Písmo sa do dnešnej doby zachovalo na rôznych nosičoch – doštičkách, koži, neskôr na pa-

pieri, dnes je to aj internetová sieť. Na našej webovej stránke máte šesť slovenských prekladov. Alebo môžete texty Písma počúvať cez reproduktor, stačí naň kliknúť, ak ste unavení z čítania. Biblická spoločnosť túto stránku spravuje a je vlastníkom domény, ktorá je žiadaná aj v komerčnej sfére. Ľudia slovo „biblia“ často hľadajú vo vyhľadávačoch, či už sú veriaci alebo neveriaci. Webová stránka by bola zaujímavým marketingovo-finančným nástrojom, nechceme ju však zahliť reklamou, hoci dostávame rôzne ponuky.

Nechcete ísť do predávania reklamného priestoru na stránke „biblia.sk“. Akým spôsobom teda získavate finančné prostriedky?

Kladíme dôraz na to, aby ľudia prispievali dobrovoľne a aby si uvedomili, že o túto stránku sa musí niekto starať a jeho prácu treba zaplatiť. Biblická spoločnosť žije iba z darov a dotácií a tiež z kníh, ktoré vydá a predá. Má svoj vlastný e-shop. Spravuje ho jeden zamestnanec, ktorý má na starosti správu našich web stránok, ako aj sklad a distribúciu. Je to vyštudovaný teológ a sme radi, že ho máme. Na niektoré projekty prispievajú zahraniční sponzori cez projekty alebo dotácie. K darcovstvu sa však snažím viesť aj svojich obchodných partnerov a priateľov, jednoducho, čo najširší okruh ľudí a firiem.

V Banskej Bystrici na Univerzite Mateja Bela sídli Katedra teológie a katechetiky, udržiavate vzájomnú spoluprácu?

Sme v prepojení, vymieňame si navzájom informácie a spolupracujeme s odborníkmi na prekladoch a korektúrach, dokonca, v tomto období je jeden člen výboru za Cirkev bratskú priamo z katedry. Nabádam členov akademickej obce, aby sme vytvorili priestor aj pre študentov teológie. Biblická spoločnosť po-

trebuje nielen dary, ale i dobrovoľníkov. V zime odhrnúť sneh, baliť knihy... V súčasnosti máme iba štyroch zamestnancov, aj to nie na plný pracovný úväzok. Spejeme k tomu, aby bola prax u nás súčasťou niektorého zápočtu. Študenti by tak mali možnosť prvýkrát vidieť postup, ako sa kniha pripravuje na vydanie.

Máte aj vlastnú tlačiareň?

Nie, ale tým, že sme členmi United Bible Societies so sídlom v Londýne, spolupracujeme s jej partnermi, ktorí vedú tlačť na „biblický“ papier. Je to špecialita, ktorú v Európe ovládajú predovšetkým Fini. Tí sú však cenovo drahší, a preto využívame partnerské tlačiarne londýnskej centrály v Číne.

kého prekladu. Ako sme za ten krátky čas zistili, zákazníci ju často kupujú deťom na birmovku, prvé sväté prijímanie alebo konfirmáciu. Zaujala aj mojich obchodných partnerov, keď som im ju predstavil, hoci mnohí nie sú veriaci. Ľudia sú však rôzni – niektorým prekáža, že sa to nevolá Biblia ale Inšpiruj sa. Iným zase prekáža, že sa do nej kreslí a píše, vraj sa tým „znesväčuje“ (smiech). Každá doba však prináša niečo nové a zaujímavé. Ak sa tomu neprispôsobíme a budeme bigotní, tak nás to ubije.

Je iná ako ostatné Biblie, ako na ňu ľudia reagujú?

Je to typ knihy, kde si môže čitateľ na okraj robiť poznámky alebo vyfarbovať ilustrácie. *Inšpiruj*

Bibliu jednému obchodnému partnerovi, mužovi, ktorý kedy si ministroval, no už 50 rokov nechodí do kostola. Hovorí mi: „Mal by som s tým niečo robiť. Ďakujem za Bibliu, začnem sa nad sebou vážne zamýšľať.“ Duch Svätý ma viedol, aby som ju daroval jednej pani pri pokladni, ktorú dlhšie poznám. Rozplakala sa, a keď sme sa zrozprávali, hovorí: „Som evanjelička, už rok sa chystám kúpiť si Bibliu, chcela som ju začať čítať, teraz ste ma prinútili – ďakujem.“ Na inom obchodnom stretnutí som v rozhovore spomenul, že teraz viem Biblickú spoločnosť a vydali sme zaujímavú Bibliu. Šéf jednej významnej developerskej spoločnosti mi hovorí: „Viete, že som neveriaci, čo môže byť na Biblii zaujímavé?“ Keď som Bibliu „Inšpiruj sa“ ukázal, tak som tam predal šesť výtlačkov. A práve tento „neveriaci“ si kúpil tri (manželke a mame na Vianoce, dcére na prvé sväté prijímanie).

Medzi najzaujímavejšie produkty patrí Biblia pre nepočujúcich, o aký typ prekladu ide?

Ide o jeden z najnáročnejších projektov, ktorý sme robili. Skupina 6–8 ľudí pracuje niekoľko dní a za ten čas preložia iba pár viet, krátky príbeh z Písma. Z textu, ktorý sa ide prekladať, sa najskôr musí vytvoriť dojem obrazu. Treba premyslieť, ako prerozprávať príbeh s pomocou toho obmedzeného počtu výrazov, ktoré nepočujúci používajú. Je na to vytvorená špeciálna pracovná skupina. Preklad sa realizuje v priestoroch Evanjelickej bohosloveckej fakulty UK v Bratislave. V tíme sú aj dvaja teológovia: náš predseda, katolícky kňaz SSDr. Pavel Vilhan, a zástupca fakulty prof. František Ábel, aby bol preklad v poriadku aj po teologickej stránke. Okrem komerčných prekladateľov pre nepočujúcich sú zapojení aj veriaci, ktorí ovládajú posunkovú reč. Dovolím si tvrdiť, že ide o jeden z najkvalit-

INŠPIRUJ SA

Koncom minulého roka, krátko pred Vianocami, prišla Biblická spoločnosť na trh opäť s výnimočnou Bibliou so špecifickým názvom Inšpiruj sa. Čím je originálna v porovnaní s ostatnými?

Tento typ Biblie vyšiel najskôr v Amerike, my sme odkúpili práva na grafiku a do matrice sme vložili slovenský text ekumenic-

sa nemusí vyhovovať všetkým, ale mladej a strednej modernej skupine ľudí sa páči. Tak je to vo všetkom – nedá sa vyhovieť každému. Napríklad, niektorí hovoria, že je to Biblia pre ženy – ja hovorím, že je pre všetkých, ženy si ju kupujú pre seba a muži ju kupujú ako darček žene, manželke, priateľke, dcére. Ak sme týmto formátom niekoho oslovili, som spokojný. Daroval som túto

nejších prekladov v posunkovej reči. Projekt nie je zďaleka ukončený. Trvá už tretí rok a vďaka sponzorovi môžeme v preklade pokračovať aj v tomto roku. Na jeden rok práce na tomto projekte potrebujeme asi 20-tisíc dolárov.

STRETNUTIA S BIBLIU **Začiatkom tohto roka ste zorganizovali v Banskej Bystrici a Prešove tzv. Stretnutie s Bibliou – expozíciu s odborným výkladom pre návštevníkov. Čo vás k tomu viedlo?**

Tie dôvody boli dva. Po prvé: Chcel som „vytiahnuť“ všetky formáty a preklady Biblií, ktoré v spoločnosti máme a ukázať ich verejnosti (nielen veriaci), a takto zviditeľniť Bibliu aj Biblickú spoločnosť. Keď som túto myšlienku prezentoval, priatelia mi dali do pozornosti brata Lapčáka z Prešova, ktorý vlastní historickú zbierku Biblií. Spojením modernej a historickej časti vznikla výstava, na ktorej mohli návštevníci vidieť a fyzicky sa dotknúť viac ako 300 výťažkov Biblií. Najstaršia bola z roku 1722 a najmladšia z novembra 2019 – Inšpiruj sa. Okrem toho sme vystavovali Biblie v rôznych jazykoch – svahilčine, tibetčine, ruštine, hebrejčine, gréčtine, ... – spolu viac ako 35 jazykov. Tieto vieme pre záujemcov aj fyzicky zabezpečiť, pretože spolupracujeme s biblickými spoločnosťami vo svete, ktorých je dnes viac ako 200.

A ten druhý dôvod?

Už viac rokov sme chceli zaviesť tzv. „Deň Biblie“, kedy by si celá spoločnosť aj celá cirkev každý rok v tento deň pripomínala existenciu Knihy kníh. Nakoniec ma k tomuto kroku inšpiroval pápež František, ktorý 30. septembra 2019 vydal apoštolský list „*aperuit illis*“. Veriacich ním zaviazal, aby povinne čítali Bibliu. Ide o 15 zaujímavých bodov, ktoré sa oplatí prečítať. V liste, okrem iného, cituje cirkevného otca Hieronyma, od

ktorého smrti uplynulo 900 rokov: „Kto nepozná Bibliu, nepozná Krista.“ Hieronym ako prvý preložil Bibliu do latinčiny – Vulgatu. Týmto listom bola tiež tretia nedeľa v liturgickom roku pápežom ustanovená ako Nedeľa Božieho slova, ktorá sa bude sláviť každý rok. Ako krstený katolík musím uznať, že my katolíci Bibliu čítame málo, preto tento list pápeža považujem za veľmi významný. V protestantskom, hlavne evanjelickom prostredí sú skupiny, aj jednotlivci, ktorí Písmo študujú denno-denne.

Dopadla expozícia podľa vašich očakávaní a predstáv?

Chcel som ju spraviť na neutrálnej pôde, aby bola prístupná pre ľudí zo všetkých cirkví, ale

mosprávy – primátori miest ako aj župani – tak v Banskej Bystrici ako i v Prešove, tým výstava získala celospoločenský rozmer. V Bystrici sa výstava konala práve na Nedeľu Božieho slova a trvala len jeden deň. Navštívilo ju cca 200 návštevníkov. V Prešove sme mali expozíciu otvorenú päť dní a tam odhadujeme účasť cca 600 návštevníkov. Považujem za dôležité, že v oboch mestách sa výstava konala za účasti predstaviteľov všetkých kresťanských cirkví.

Nabudúce môžeme prizvať aj bratov židov. Z tejto témy sa dá čerpať a inšpirovať.

Čo by ste poradili ľuďom, ktorí chcú začať čítať Bibliu?

Biblia sa nedá čítať ako beletria. Nájdite si spoločenstvo, ktoré už

aj neveriacich. Biblia nás spája a je platformou na širokú ekumenickú spoluprácu. Keďže som v minulosti pracoval aj vo verejnej správe a po revolúcii som bol podpredsedom mestského úradu, podarilo sa mi zariadiť reprezentačné priestory radnice. Božie slovo treba posúvať aj do sekulárneho prostredia. Potešilo ma, že záštitu nad výstavou prevzali predstavitelia sa-

Bibliu číta a pozná. Nie je to len o čítaní a memorovaní, ale aj hlavne o spoločenstve a prijatí tohto slova cez Ducha Svätého. Každému Bibliu zjavuje iným spôsobom. No, a potom to ešte treba aj reálne žiť.

Aké máte plány, keď sa skončí pandémia?

Chceli by sme spustiť projekt biblického centra – na neutrálnej

pôde umiestniť stálu výstavu Biblií spojenú s predajom. Miesto, kde by sa ľudia stretli pri štúdiu Božieho slova, ak budú mať chuť, alebo len tak sadnúť si ku káve a chytiť do ruky Bibliu. Robili by sme tam kvízy a kurzy so zameraním na Božie slovo, na ktoré by prichádzali veriaci, aj neveriaci. Mám už aj pracovný názov týchto stretnutí: „Na slovíčko so Slovom.“ Chcem to prepojiť na Biblickú spoločnosť. Mám už prenajatý priestor a oslovenú dizajnerku, ktorá robí vizualizáciu.

Nežijeme v jednoduchých časoch, ako vnímate toto obdobie pandémie?

Korona vírus nepochybne ohrozuje naše životy, ekonomiku, našu existenciu, to je nezvratný fakt. Ale na vašu otázku odpoviem možno neočakávané jednoduchým výrazom: „Všetko zlé je na niečo dobré.“ Nechcem zľahčovať, ale hovorím s plnou vážnosťou: za toto si môžeme ako ľudstvo sami. Prežívame časy neistoty a strachu. Situáciu, ktorú naša generácia nezažila. Či

si to pripustíme alebo nie, sme v tichej vojne s neviditeľným nepriateľom. To malé, neviditeľné „čudo“ zastavilo veľkého uponáhľaného človeka 21. storočia. Človeka, ktorý nemal čas sa zastaviť, zamyslieť sa nad dôsledkami svojho konania. Zrazu z večera do rána sa to stalo, mnohí sme zostali doma, prehodnocujeme, zamýšľame sa nad sebou a aj tí najväčší ateisti pripúšťajú, že „tam hore sa už na nás nemohli pozerat“.

Čo by ste veriacim pre toto obdobie odkázali?

Využime tento čas „domáceho väzenia“ na modlitby a stíšenie sa v rodinách. Vytvoríme v každej domácnosti taký malý kostol, zhromaždenie, kde bude prebývať Duch Svätý, lebo apoštol Pavol v Liste do Korintu (3, 16) píše: *Azda nevíete, že ste Božím chrámom a že vo vás prebýva Boží Duch?* Pán Boh nás takýmto tvrdým spôsobom zastavil a dáva nám čas a priestor oddelenia od hluku sveta, aby sme sa zamysleli nad sebou a nad naším vzťahom

voči Nemu. Využime tento čas milosti a pochopme slová Písma z R 8, 8: *... tým, čo milujú Boha, všetky veci slúžia na dobré.*

Tento rok sa nesie tiež v znamení 30. výročia založenia Biblickej spoločnosti. Chcete si tento medzník špeciálne pripomenúť?

Spoločnosť vznikla 26. novembra 1990. Chceme na jeseň pod jej záštitou zorganizovať medzinárodnú konferenciu o Biblii v spolupráci s Právnickou fakultou Univerzity Mateja Bela a Katedrou teológie a katechetiky. Primátorke mesta Prešov chceme odovzdať dar pre rodiny z bytového domu na Mukačevskej ulici, kde pri výbuchu plynu zhorelo všetko, vrátane knižníc a kníh. Každý domácnosti chceme darovať Bibliu ako základ novej knižnice, vo veľkom reprezentatívnom formáte. Biblie sú už v Prešove, len z dôvodu pandémie ešte neboli odovzdané obyvateľom. ■

(Evanjelický východ, 4/2020)

ÚVOD DO MODLITEBNÍ 25. 10. 2020

(Online modlitebná v Bratislave na Cukrovej)

Slovensko a nakoniec i Česko se ocitlo opäť v kovidovom spánku. Venku je opäť klid, snad až nepříjemný klid. Sbor a jeho aktivity fyzicky skoro zmizely. Co se dá, to se převádí do internetového prostoru.

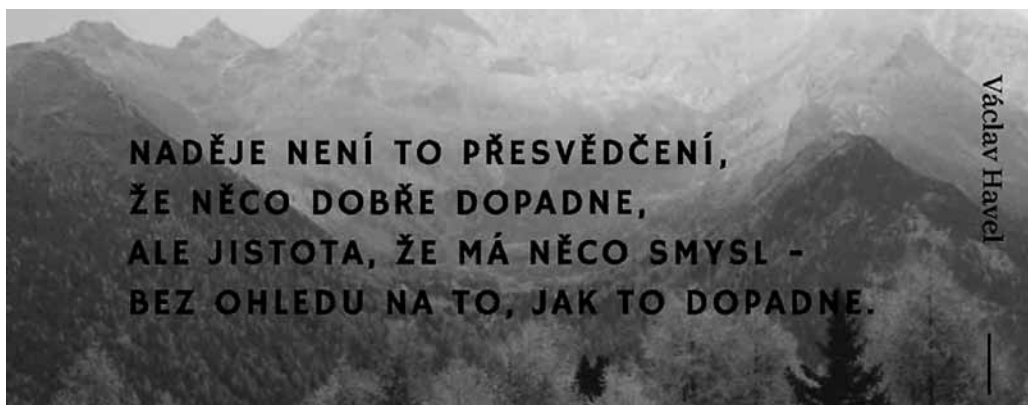
Za co se modlit v tyto dny?

- Za Boží ochranu a milost nad našimi národy, nad Evropou i celým světem
- Za vládcy států, národů i světa: *Na prvním místě žádám, aby se konaly prosby, modlitby, přimluvy, díkyvzdání za všechny lidi, za vládcy a za všechny, kteří mají v rukou moc, abychom mohli žít tichým a klidným životem v opravdové zbožnosti a vážnosti. To je dobré a vítané u našeho Spasitele Boha.... (1 Tim 2, 1-3)*
- Za naše společenství i za křesťany v celém světě – aby strach z nemoci propojený s jakýmsi pohodlím karantény nespustilo nemoc duchovního „pohodářství“
- Za konkrétní nápady a náměty, jak žít, jako společenství, v kovidové době

O naději

Na posledním staršovstvu, které se konalo uplynulý čtvrtek, jsme přemýšleli nad otázkou: „Co dělat v karanténě?“ Zaznělo tam hezké slovo o naději. Dovoluji si kousek zacitovat: *Ak tomu dobre rozumiem, tak generálnym poslaním Cirkvi Kristovej a kresťana ako jednotlivca je prinášať nádej. Najmä v neistých časoch... Naším poslaním je, aby sme nachádzali činy a slová nádeje pre našich susedov, kolegov, spolucestujúcich, pani pri pokladni, pre našich blízkych, ale aj nepriateľov.*

Na sociální síti Instagram jsem ve stejný den objevil jiný hezký citát Václava Havla o naději:

O naději chceme v našem společenství přemýšlet dál, ale nejen přemýšlet, převádět naději do činů, malých i větších. A za tento program naděje se modleme také.

Dovoluji si přidat i modlitby za kazatele.

Minule jsem psal, že si připadám, jako někdo uprostřed jezera, který neví kam plout. Nyní si připadám jako plavec uprostřed Dunaje, kterého různé proudy táhnou tu doleva, tu doprava, tu vpřed a jindy vzad. Navíc jsem se ocitnul v mlze koronaviru.

Nakonec přidávám modlitby zcela konkrétní:

Igor Ferenčík – 28. 10. nastupuje do nemocnice na operaci kolena. **Teta Elenka Andreová** – je doma, opatruje ju Anička Andreová. Sú vďačné za modlitebnú podporu.

Nadálej sú v našich modlitbách:

Danka Ter Martirosová (Dúbravcová), deti **Tomáša Turanského** – je to rok čo zomrel, deti to stále spracúvajú, tiež tajomstvo okolo jeho smrti. Potrebujú naše modlitby.

Betánia . Naše modlitby potrebuje personál i klienti. Túto druhú vlnu oveľa horšie znášajú . Čo je pozitívne – robili testy na Covid19 a zatiaľ sú všetci negatívni. ■

Petr Kučera

Online konferencia Cirkvi s názvom *bratská*

Recording

Tohtoročná Konferencia CB sa mala konať v máji v Hermanoviach nad Topľou. Nestretli sme sa ani vtedy ani tam. Potom sa mala presunúť do Banskej Bystrice. Ani to sa nesplnilo. Rapídne sa zhoršujúca epidémia spôsobila, že sa Konferencia zišla 10. októbra tak trochu všade a nikde. V každom zbore sa za obrazovkou počítača zišli miestny delegáti. Z hľadiska organizačných nákladov bola asi najlacnejšia v histórii. Jediné „miesto“, kde sme boli všetci naraz zidení, však bolo virtuálne. Zaujímavý experiment, ale možno očakávate, že sme takto neriešili nič vážne. V skutočnosti sme urobili niekoľko zásadných rozhodnutí a položili koľajnice, po ktorých budeme cestovať ďalšie roky. O čo išlo a ako to išlo?

Text a foto JURAJ INSTITORIS

KOĽAJNICE

JURAJ INSTITORIS

(Vikár v Banskej Bystrici, delegát konferencie.)

Aké koľajnice sme položili

Pre krátkosť času spomeniem len štyri najdôležitejšie body. Ak by niekoho zaujímali všetky, v zboroch sú asi 100-stranové materiály pre delegátov. Nie je zlé, aby si ich prečítali aj ostatní, keďže veľkú časť tvoria správy, čo sa v našej cirkvi dialo v uplynulom roku. A najmä, je tam množstvo modlitebných podnetov a potrieb.

Prvé dva body oznamujú, že na našej mape pribudli dva nové zbory. Nový „špedlík“ síce pribudol v mestách, kde už zbory máme, ale predsa je to krok, ktorým sa naplňa naša vízia. Tou je za 10 rokov založiť 10 zborov, 10 komunít s potenciálom na vznik zboru a pripraviť 10 vedúcich schopných založiť zbor. Keď som zo Škótska počúval o novej vízii, zdala sa mi to byť ambícia na úrovni zázraku. A hľa, keď si konkrétni ľudia víziu vo viere privlastnia, tak sa z Božej milosti zázraky dejú aj dnes.

Za kostolom

Konkrétne pribudol tretí zbor v Žiline, „Za kostolom“, a tiež tretí v Bratislave s názvom „Paradox“. Žilinský príbeh sa začal v roku 2016, keď sa z miestneho zboru vydala na cestu viery asi 20 členná skupina pod vedením čerstvo ordinovaného kazateľa Jána Máhríka. Dnes sa schádzajú až 80-ti, majú 25 plnoprávných členov a ich hlas, s ktorým sa delia o evanjelium, zaznieva až do Púchova. Ich názov odráža ich túžbu osloviť ľudí, ktorí by inak do kostola neprišli. Nech sa v tom darí naďalej aspoň tak dobre ako doteraz!

Paradox

Názov „Paradox“ odkazuje na evanjelium, ale je prítomný aj v okolnostiach. Veď na zakladanie v hlavom meste sa podujala skupina veriacich z menšieho mesta aj zboru, z Nitry. Dokonca je možné, že po oddelení bude mať „dieťa“ viac členov ako materský zbor. Zbor vznikol expresne, keď líder iniciatívy, Tomáš Henžel, sa sem prisťahoval len v roku 2018. Ich víziou je, aby ľudia v meste milovali Ježiša nadovšetko. Nech sa im darí Bratislavčania

nom približovať Božiu lásku a pribúdajú tí, ktorí ju Ježišovi budú opätovať!

Nitra je aktívna nielen v zakladaní, ale aj vo vystrojovaní do služby. Keďže o nejaký čas odovzdá štafetu silná skupina „porevolučných kazateľov“, potrebujeme, aby štafetu mali komu odovzdať. Medzi nových „bežcov“ sa zaradil Bohuš Vasiľ, pôvodom z Michaloviec. Ostatných sedem rokov žije pod Zoborom, kde študoval učiteľstvo matematiky a katechetiku. Zdá sa, že tu ešte chvíľu zostane, aby zbor zostal stabilný aj po odčlenení Paradoxu. Srdce mu však stále horí pre východ a cíti povolanie založiť zbor v Sobranciach. Kdekoľvek ho Pán bude viesť, myslíme na neho, aby v maratónnej službe, na ktorý sa vydal, bol stále posilňovaný Jeho milosťou.

Koľko tie koľajnice stoja

Na koniec zostal najťažší bod – peniaze. Konkrétne spôsob, akým budeme prerozdeľovať štátny príspevok vo výške asi 400 tisíc eur ročne. Pre úplnosť treba povedať, že zbory dokázali v roku 2019 získať 675 tisíc cez rôzne zbierky a dary. Optimisticky by sme mohli povedať, že momentálne sme viac ako z dvoch tretín nezávislí od štátu. Isté je, že štátny podiel sa na našom financovaní bude už len znižovať. Ako najlepšie využiť tento menšinový ale stále významný príjem?

Na Konferenciu boli predložené dva návrhy, jeden predložila Rada CB a druhý zbor Bratislava-Cukrová. Stručne a pozitívne zhrnuté, návrh Rady ponechával stabilitu vo financovaní ústredia a motivuje vznik nových zborov. Znamená, že 20-členný zbor dostane rovnaký príspevok zo štátu ako 70-členný. S ďalším rastom členov sa príspevok lineárne zvyšuje až po 175 členov, potom už príspevok nerastie. Návrh Cukrovej zdôrazňuje flexibilitu vo financovaní ústredia a jeho priorit a motivuje zbory k rastu, keď udeľuje príspevok lineárne podľa počtu od 20 do 150 členov.

Dva týždne pred konferenciou prebehlo neformálne online predstavenie a diskusia o týchto ná-

vrhoch. Na jej základe zaznievali hlasy, že by bolo lepšie počkať do budúceho roku a dovtedy diskutovať a cibriť, čo bolo predložené. Delegáti však nakoniec dvojtretinovou väčšinou prijali návrh Rady.

Ako sme ich kládli

Konferencia mala v jednom smere trochu humorný nádych, keď sa jeden účastník rozhodol vziať ovo-

a na prosbu navrhovateľov nových zborov a ordinácii, sme predsa začali.

Trochu ťažkopádne prebiehalo celé rokovanie. V podstate nebolo bodu, ktorý by bol jednoznačný. Možno najväčším výkričníkom je, že aj samotné návrhy na vznik zborov a ordináciu sprevádzali polemiky. Je len správne, ak konferenčné návrhy neschvaľujeme slepo a jednohlasne ako v Severnej

Kórei. Tu mám však pocit, že sa nakláňame k druhému extrému. Akoby sme kráčali od zdravého rozsudzovania k hyperkriticke. Ak v našich podmienkach prichádzame s návrhom na životaschopný zbor a do služby sa ponúka súci, osvedčený služobník, osobne vidím rádovo viac dôvodov na vďačnosť než pochybnosť.

Popri precíznom analyzovaní mi chýbalo širšie vnímanie, kým sme ako cirkvi na miestnej aj národnej úrovni. Naše spoločenstvo 2–3 tisíc ľudí netvoria zamestnanci, nie sú to profesionálni členovia, ale, až na výnimky, ľudia, ktorí Krista nasledujú a slúžia vo voľnom čase popri rodine a práci. Očakávania potrebujeme odvíjať od toho, že sme oveľa viac dobrovoľnícka organizácia a nie profesionálny biznis.

Toto mienenie sa bolo najvypuklejšie, keď sme riešili financovanie ústredia. Kritika, že návrh Rady až príliš „betónuje“ súčasný stav, nemusí byť úplne neoprávnená. Ale alternatíva bola, že máme každý rok nanovo zvažovať celý jeho rozpočet (momentálne približne 180 tisíc). Akokoľvek dobre znie, aby zbory cez financie prehodnocovali celocirkevné priority, pri súčasnom stave diskusie by to z môjho pohľadu znamenalo dobrovoľne si odhla-

sovať každoročné utrpenie v očistci.

Vyhranenosť či rozmanitosť

Zdá sa, že medzi nami panuje skôr vyhranenosť než rozmanitosť. Ak v tomto chceme zmeniť kurz, Rada má nezastupiteľnú pozíciu. Tvoria ju bratia naprieč zbormi a Slovenskom, práve tam sa môžu rodiť návrhy, ktoré budú citlivé k našej rozdielnosti a budú sa s nimi môcť identifikovať viacerí. Tu treba uznať, že si návrh Rady získal širokú podporu, takže si svoju úlohu splnila principiálne veľmi dobre.

Stále však zostala významná a asi sklamaná menšina. Hoci návrh Cukrovej skončil pod stolom,

cie Ducha, konkrétne zdržanlivosť, doslovne a aplikoval ho počas hlasovaní. Inak odľahčených chvíľ veľa nebolo. Na jednu stranu je pochopiteľné, že ak máme skúmať a rozsudzovať, patria k tomu aj napätia a na takomto fóre je priestor vyjasniť si postoje. Ako píše Pavol: *Veď musia byť medzi vami aj roztržky, aby sa ukázalo, kto z vás sa osvedčí* (1 Kor 11, 19). No predovšetkým ide o mieru toho, čo je konštruktívna a čo neefektívna polemika. Tu to bol od prvého momentu ťažký pôrod. Skôr ako sme vôbec Konferenciu otvorili, zaznela pochybnosť či vôbec začínať a nenechať to radšej na osobné stretnutie. S ohľadom na neistý priebeh pandémie

predsa zostali otázky, ku ktorým sa môžeme vrátiť. Nič nám nebráni, aby sme ďalej zvažovali, či chceme zakladať už 20-členné zbory, alebo latku trochu zvýšime. Alebo, aj keď sa návrh na každoročné rozpočtovanie ústredia zdá nepríjemný, možno by sme mohli mať v cirkvi raz za 5-10 rokov debatu, ako si predstavujeme jeho fungovanie a financovanie. Cirkev má tendenciu robiť veci z tradície, ak nechceme žiť z/v minulosti, potrebujeme prehodnocovať. V pravidelných intervaloch hlasujeme o zložení staršovstva, Rady a zotrvaní kazateľa. Podobne by sme mohli prehodnocovať aj vízie a financovanie našich zborov a celej denominácie.

Chcem skončiť na pozitívnej nôte, lebo sme zažili aj povzbudivé momenty. Napríklad, keď sa objavila technická chyba v návrhu na zriadenie zboru Paradox, chvíľu sme stáli v slepej uličke. Nakoniec delegáti ukázali veľkorysosť a jednotne sa rozhodli, že nebudú komplikovať jeho vznik len z formálnych príčin. Považujem to za pekný príklad, že si vieme vyjsť v ústrety a dokážeme rozlíšiť podstatné od nepodstatného.

Za najkrajšiu časť považujem príhovor podpredsedu českej Rady CB Petra Rausa. Priniesol nadhľad nad naše „bežné“ starosti a upriamoval nás na to, čo nás zjednocuje. Mám pocit, že tadiaľto vedie cesta: ako cirkev potrebujeme cielene rozprávať a venovať sa tomu, čo nás spája. Pripomínajme si, čo máme spoločné, čo medzi nami buduje spolupatričnosť. Hľadajme viac to, kde môžeme jeden za druhého ďakovať, než to, kde nad sebou láme palicu. Ak budeme zdôrazňovať „adrenalinové“ témy, bude nás to zvádzať k záveru, že nemáme na čom spoločne stavať. Potom by už názov „bratská“ neodkazoval na novozmluvný ideál, ale skôr zrkadlil vzťahy medzi Jozefom a jeho jedenástimi bratmi. Verím, že také zlé to ešte nie je a väčší než stará človečina, ktorá nás rozdeľuje, je nový život v Kristovi, ktorý nás spája.

PS: Pokiaľ by ste ma chceli doplniť alebo korigovať, stránky Dialógu sú vám otvorené. Budem vďačný za vaše názory, najmä za tie, ktoré nám pomôžu viac si rozumieť. ■

Návrh na zloženie *Komisie pre návrhy* (do 2021)

3 členovia:

- Marek Jurčo (Hermanovce)
- Juraj Klementovič (Trnava)
- Ján Máhrik (Žilina)

Návrh na zloženie *Komisie pre Poriadok CB* (do 2024)

5 členov:

- Marián Cabadaj (Žilina)
- Štefan Evin (Rada CB)
- Ján Komrska (Bratislava)
- Pavol Podhorský (Banská Bystrica)
- Ivan Žezula (Košice)

5. NÁVRHY NA ROZDELOVANIE A POUŽÍVANIE PRÍSPEVKOV ŠTÁTU

5. 5. 1. Metodika pre rozdeľovanie príspevku štátu

(Podklad pre rozhodovanie Konferencie o návrhu na rozdeľovanie príspevku štátu. Š. Evin, predseda RCB)

Náš príbeh – krátky pohľad do histórie

Od svojho vzniku v roku 1880 až do roku 1949 bola Cirkev bratská finančne úplne nezávislá na štáte. Všetky výdaje si cirkev hradila sama. Zbory si sami platili svojich kazateľov a malým zborom sa trochu prispievalo z cirkevnej pokladnice. Na vidieku kazateľom často prispievali naturáliami. V prvých desaťročiach bola malou a chudobnou cirkvou. Všetky svoje hospodárske a sociálne potreby riešila len v rámci svojich možností s intenzívnou podporou od zahraničných misijných organizácií. V začiatkoch bola pravidelne a významne podporovaná kongregačnou cirkvou z USA, pričom misionári z American Board ovládali hospodársku stránku cirkvi a všetko financovali z ich misijnej pokladnice: vyplácali služné väčšine kazateľov a tým mali aj rozhodujúce slovo pri prijímaní nových kazateľov. Mali veľký vplyv aj na voľbu a rozmiestňovanie kazateľov. Financovali stavbu modlitebni a prevádzku sociálnych zariadení cirkvi.

Cirkevný výbor (podobný dnešnej Rade) od svojho vzniku v roku 1904 videl, že finančné problémy brzdia misijný rozbeh cirkvi. Bolo jasné, že v záujme budúceho slobodného vývoja sa cirkev musí od zahraničnej misijnej organizácie osamostatniť aj finančne. Tieto dôvody nútili Cirkevný

výbor, aby začal vychovávať zbory nielen v otázke misie, ale aj financií a hospodárenia. Kazateľ Adlof bol prvým, ktorý poukazoval na tento problém. Inicioval založenie cirkevného konta, na ktorý sa prispievalo. Nové zbory sa mali snažiť hneď od začiatku viesť členov k finančnej podpore tak, aby do desiatich rokov od svojho vzniku boli finančne sebestačné. V tej dobe to vyzeralo ako nadľudský a neuskutočniteľný program. Pritom je potrebné vedieť, že veľa členov cirkvi v tej dobe pochádzalo z najchudobnejších a najnižších vrstiev. Trvalo dlho, než sa finančná pomoc zborov do ústredia stala samozrejmosťou, lebo mnohí si už privykli na zahraničnú podporu a bolo náročné zvyšovať obetavosť členov voči cirkvi a naučiť ich kresťanskej povinnosti.

Dlhú cestu k finančnej samostatnosti skrátil príchod 1. svetovej vojny. Americkí misionári sa museli vrátiť domov a na českom konte ostalo 2 500 korún. Cirkevný výbor zaslal zborom naliehavé vyhlásenie o kritickej situácii. Zbory poslali svoje záväzky, koľko maximálne môžu dať a solidárne prispieť nesebestačným zborom. Niektoré zbory, najmä pražské, sebestačné boli. Niektorí kazatelia boli na fronte (a teda nepoberali plat), ostatní kazatelia sa maximálne uskomnili, pozastavili sa stavby modlitebni. Stalo sa niečo, čo nikto nečakal. V Cirkevnom výbore pokladník oznámil, že má práve toľko, koľko potrebuje na platy kazateľov.

Bolo jasné, že finančná obetavosť a samostatnosť sa nedala vyriešiť okamžite, ale skúsenosť z 1. svetovej vojny bola úžasná. V nasledujúcich povojnových rokoch začali postupne stúpať príspevky zborov do ústredia až na 160 korún na člena za rok (oproti 20 halierom v roku 1910). Od vzniku prvej

republiky sa pomoc cirkvi z USA výrazne znižovala a v roku 1932 prestala úplne.

Naša cirkev bola dlhé roky, lepšie povedané dlhé desaťročia, spoločenstvom ľudí, ktorí až na výnimky, patrili do nižších sociálnych vrstiev. Medzi nami bolo veľa robotníkov, maloroľníkov, drobných živnostníkov a úradníkov. Za Rakúsko-Uhorska, počas 1. svetovej vojny a prvej republiky mali čo robiť, aby svoje rodiny uživil. A predsa sa toto spoločenstvo postavilo na vlastné nohy a prežilo svetovú hospodársku krízu. Je to svedectvo o tom, že rozhodujúci krok k finančnému osamostatneniu cirkvi urobila jedine v dôvere v Božiu pomoc a Pán Boh sa k tejto bezhraničnej dôvere priznal. Bol to veľký div Božej milosti, ale aj krásne svedectvo o pochopení kresťanskej povinnosti v cirkvi, ktorá túžila byť cirkvou živou a vyznávačskou.

Komunistické cirkevné zákony z roku 1949 znamenali veľký zlom. Štátna správa pre veci cirkevné nám nalinkovala tzv. „systemizáciu zborov“ – štátom schválené zbory, kazateľské miesta a cirkevné funkcie. Štát na seba prevzal poskytovanie plátov schváleným kazateľom a podrobne sledoval hospodárenie zborov a celej cirkvi. Síce nás „zbavil určitých finančných starostí“, ale zároveň podkopával princíp samostatnosti a obetavého dávania.

Významnou pozitívnu historickou výnimkou bolo mimoriadne obetavé finančné zapojenie členov cirkvi do stavieb modlitební v 70-tych a 80-tych rokoch minulého storočia. Lenže podpora štátu, na ktorú sme si zvykli, prešla aj nového politického systému po novembri 1989. Diskusie o potrebe finančnej nezávislosti na štáte ostali diskusiami a zostali sme v čakaní na impulz zvonku. Tým impulzom je nový zákon a k nemu pristúpil aj skorší impulz – z vnútra cirkvi – a to sú výzvy spojené so zakladaním spoločenstiev Ježišových učeníkov – t.j. zborov. Zriaďovanie zborov je nákladná vec, no zároveň je to najvlastnejšie poslanie cirkvi/zborov. A v tomto kontexte sa potrebujeme zodpoved-

ne vysporiadať aj s otázkou, ako sa zbory postarajú o svojich kazateľov.

Úvod k návrhu na rozdeľovanie a používanie príspevkov štátu na činnosť Cirkvi bratskej od roku 2021. Predkladá: Rada Cirkvi bratskej

Východiská návrhu a odôvodnenie:

Do roku 2009 štát v obmedzenej miere prispieval na narastajúci počet kazateľov (vrátane vikárov, pastoračných asistentov a diakonov). Zároveň predpisoval platy v jednotlivých platových triedach a stupňoch, takže cirkev nemohla so štátnym príspevkom voľne nakladať. V rokoch 2010–2013 došlo k stagnácii príspevkov štátu a v rokoch 2013–2019 sa zvyšovali len tabuľkové platy existujúcich pracovníkov (valorizácia), bez zvýšenia objemu miezd na nových pracovníkov. Počet zborov a duchovenských pracovníkov začal narážať na limitovaný objem štátneho príspevku. Rada preto s účinnosťou od 1. 1. 2016 prijala smernicu, že štátny príspevok bude primárne určený kazateľom a vikárom. V rokoch 2019 a 2020 sme sa priblížili k limitu počtu pracovníkov, ktorým môže byť poskytnutý príspevok ku mzde zo štátnych prostriedkov. Od kritického momentu nás zatiaľ chránil len neželané odchody kazateľov zo služby. Pri ďalšom zvyšovaní počtu pracovníkov bude nutné postupne ukončiť podporu diakonov a pastoračných asistentov – a aj to by pomohlo len na krátky čas. Problémom je, ako spravodlivo rozdeľovať limitovaný objem štátneho príspevku pre čoraz väčší počet pracovníkov. Nový zákon nás núti nájsť riešenie.

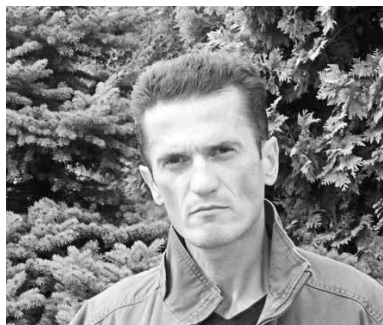
Predkladaný návrh má motivovať a pomôcť zborom v dlhodobom horizonte v prechode na samofinancovanie; k dosiahnutiu vlastnej ekonomickej samostatnosti na základe obetavosti dostatočného počtu členov. ■

(Konkrétne návrhy sú k dispozícii v kanceláriách zborov.)

PROTI PRÚDU

PAVOL BOMBA, Kalinovo

Človek si oddáva svoje myslenie a správanie potvrdzoval a odôvodňoval tým, že ho staval do silného šíku rovnakých alebo podobných postojov. Vznikal tlak silného postoja proti slabšiemu a snaha presadiť silný ako správny (dobrý) a slabší potlačiť, alebo vylúčiť ako nesprávny (zlý). Zároveň sa od nepamäti vie, že existuje vyšší princíp, podľa ktorého sila a prevaha konkrétneho postoja ešte automaticky neznamenajú, že musí byť aj správny a dobrý.

Ideovo-politické vojny medzi „dobrými“ a „zlými“ sa vyznačovali vždy osobitnou razanciou, na duchovnom poli zvlášť a neraz vrcholili krviprelieváním. Stačí spomenúť nepokoje spojené s križiakmi, husitmi, anabaptistami. Všetky sú zrkadlom toho, ako človek v mene „dobra“ uvažuje, ako sa správa a k čomu to vedie. Boje o „dobrú“ vec, ktoré sa odohrávajú na rôznych spoločenských úrovniach otvárajú dôležitú otázku: zmysel protipohybu.

Protipohyb v duchovnom živote

Či chceme alebo nie, všetci sme súčasťou procesov na celosvetovej i domácej scéne, v ktorých prebieha sústavný konflikt prívržencov a odporcov kohosi a čohosi a ich prísna kategorizácia. Tieto pohyby sú, pochopiteľne, v niečom iné a zložitejšie než boli v zašlej minulosti. „Dobrí“ so „zlými“ v súčasnosti, vďaka psychologickému marketingu, neraz vedú vojnu tak, že šíria dojem, akoby nebojovali, iba konštruktívne polemizovali. Nedržia v rukách meče a kopije, používajú oveľa sofistikovanejšie zbrane moderných komunikačných stratégií, no ich likvidačný účel a taktika boja ostávajú tie isté. Nevieť, či si uvedomujú, že aj rovnako priehľadné.

Téma protipohybu má v živote viery osobitný význam a je stále živá. Nasledovať Krista neraz vyžaduje ísť proti niekomu alebo niečomu. Je to namáhavé, maximálne nepohodlné, nebezpečné, ale pritom nutné. Prečo? Lebo ide o veľa. Istým spôsobom všetky Ježišove vyjadrenia o náročnej kresťanskej ceste upozorňujú na dôležitosť protipohybu, ktorý nikdy nie je iba duchovný, ale vždy aj sociál-

ny. Je ilúziou, že Ježiš vystupoval iba proti hriechu a zlu, a nie aj proti konkrétnym ľuďom.

Dôvod k protipohybu najčastejšie dávajú tí, ktorí si ho vôbec neželajú. Ježiš sa najviac staval proti správaniu ľudí, ktorí boli nositeľmi všeobecne uznávaných pohybov, a ktorí si vôbec nepriali, aby im do nich zasahoval. To, čo robil, bolo veľmi trüfalé a riskantné, pretože poukazoval na chyby a nedostatky masovo prijímaných vecí, schvaľovaných židovskou veľradou i verejným konsenzom, teda hlavným prúdom v najširšom zmysle.

Problém hlavného prúdu

Ak sa v súčasnosti celoplošne vyhrocuje problém hlavného prúdu (mainstreamu), tak treba zdôrazniť, že rozhodne nespočíva v jeho samotnej existencii. Človek potrebuje v živote určujúci smer, vodiaci trend, nemôže zdravo fungovať v chaose mnohých orientácií, či pod náhodnými vplyvmi. Cítiť a prejavovať príslušnosť k dominantnému smeru plní aj významnú psycho-hygienickú funkciu, pričom to ešte nemusí znamenať, že dotýčny stráca vlastný názor a len bezducho využíva výhody masy, ani to ešte nedáva dôvod k takým jednostranným a primitívnym reakciám oponentov, s akými sa stretávame.

Skutočný problém hlavného prúdu leží niekde inde. Vzniká vo vrení, v ktorom sa hromadí a uvoľňuje prevládajúca sila, ktorou sa kvalifikuje na základnú hybnú silu vývoja spoločnosti a začína si osobovať úlohu regulátora. Tam sa rozhoduje o tom, či svoj potenciál vloží do služieb kladných

obsahov, alebo ho zneužije. Ak prepadne vášni všetko kontrolovať a upravovať podľa jedného (svojho) vzoru, časom získa pozíciu nedotknuteľného direktória. Odmietne kritiku, lebo je preňho ohrozením. Jeho záujmy postupne prerastú zo služobných do mocenských a totalitných. Znak tejto povahy mal aj hlavný prúd, proti ktorému vystúpil Ježiš. Protipohyb z jeho strany bol teda namieste. Lenže, keď ho začal uskutočňovať, o problémy mal postarané. Vyvrcholili to až jeho zavraždením.

Priama kritika takto vyprofilovaného mainstreamu je vždy háklivá. Už tým, že sa dopredu spochybňuje jej legitímnosť. Pokladá sa za opovážlivé napadnúť „zaručené“ dobré štandardy, podopreté medzinárodnými dohovormi a kódexmi, etikou, vedou, v prípade cirkvi biblicky, teologicky, tradíciou. Mainstream sa totiž prezentuje ako licenčný nositeľ pozitívnosti, serióznosti, čistých informácií, dokonca bez dôkazných právd (axióm). Ako ten, kto prednostne slúži ľuďom, rozvoju ich individuality, kto naplňa ich potreby, skrátka – kto sa usiluje o ich všestranné dobro. Zároveň ako ten, komu ide o vyššie princípy: univerzálne, humánne, pro-svetové, Božie, duchovné. Teda ako ten, kto si zaslúži byť hlavným, rozhodujúcim. Nečudo, že narušiť myslenie a správanie hlavného prúdu je takmer ako znesvätiť posvätný objekt. Preto distingvovaný človek aj zoči-voči zjavným negatívam mainstreamu päťkrát zváži, či sa mu bezprostredne vzoprie. V duchu si povie: má to zmysel? Hrozia mu za to populárne posmievačské nálepky (...fób, buríč, obmedzenec) alebo až trestno-právny postih, rôzne reštrikcie a stigmatické označenie ako „nežiaduceho“.

Zodpovednosť je individuálna

Žijeme v dobe chorobnej štandardizácie a unifikácie (zjednocovania), ktoré sú do značnej miery dané globalizačným vývojom, no podmieňujú ich aj obyčajní radoví jednotlivci. Ako „civilizujúci sa“ ľudia sami násilne konštruujeme a presadzujeme jednotnú šablónu myslenia a správania, pretože sme sa naučili báť originality a jedinečnosti, a to zo skúsenosti, že sú neprijateľné pre moc systému.

Podobne ako sineárskych obyvateľov (Gn 11, 1–9), aj súčasné generácie opantala vidina svetoobčianstva, neskrotná túžba po spoločnom sebauvýchvení, po dosiahnutí „neba“ bez Boha. To ľudí ženie k megalomanskému zjednocovaniu sa, k vytváraniu pofidérnych únií, aliancií, organizácií, ktoré sú väčšinou proti-božské, prinášajú evidentné zlo a majú krátke trvanie, stačí sa pozrieť na mocné ríše a koalície v biblických i mimo biblických dejinách. Kresťania sa však navzájom zavádzajú skreslenými, emočne podfarbenými argumentmi. Odoberujú hrubo politicky presadzované spoločovanie sa, bezbrehé pendlovanie a miešanie sa ľudí tým, že údajne vytvára priestor pre šírenie lásky a evanjelia, čo je tendenčná pravda, zakrývajúca to, aké závažné

populačné pliagy to prináša: zdravotné, národné, kultúrne, genetické, demografické, hospodárske a ďalšie. Lenže ľudia sa nimi nechávajú naďalej ničiť, a to tak, že túto kozmopolitickú bujarosť nerozumne podporujú a nechcú sa dať poučiť žiadnou pohromou.

Preto si vytvárame hlavný prúd. V sekulárnom i náboženskom prostredí. A s pocitom ohromnej dôležitosti sa nesieme na vlnách jeho sily a bezpečnosti. Potom už nie je ďaleko k tomu, aby sa z tohto bezpečia začal zákon, poriadok a spravodlivosť vykladať aj uplatňovať účelovo a selektívne. Aby sa (proti „dezinformáciám“) zaviedla cenzúra slova a prejavu, hon na inak mysliacich a konajúcich, na čokoľvek nevyhovujúce. Aby sa pod rúškom zdanlivej slobody plazivo nastolila diktatúra. Nepísanou a nepriznávanou úlohou mainstreamu v preferovaných režimoch, je zastrešovať čoraz brutálnejšie a rafinovanejšie páchanie mocenského zla a udržiavať ľudstvo v hluchote a slepote, ale spokojnosti.

Má teda zmysel ísť proti prúdu?

Určite áno, s tým, že na chyby a nedostatky treba upozorňovať vecne a zrozumiteľne. Nie je dobré, ak sa ide proti prúdu len z predpojatosti a pasie, alebo preto, že je to „in“. Rovnako je hlúposť byť v opozícii iba z formálneho demokratického princípu. Pokiaľ určitý mainstream nemá totalitné maniere a zjavne robí užitočné kroky, treba ho podporiť a neklásť mu prekážky.

Každopádne, v zložitosti konkrétnych spoločenských podmienok nemožno na fenomén protipohybu nazerať paušálne, podľa jediného kritéria a každý vyrušujúci postoj vysvetliť ako prozaickú reakčnosť či rebéliu. Delenie ľudí na „my“ a „oni“ je nutné povýšiť z prizemnej optiky, pretože je Kristovou paradigmou (Mk 9, 40). Na jednej strane stoja tí, čo sú s ním (zaňho), na druhej ostatní, lenže cieľom nie je polarizácia, ale to, aby všetci boli s ním.

K protipohybu potrebujeme dnes pristúpiť hlavne v porozumení aktuálnosti Ježišovho správania. Nikto zo súčasných biblistov neoznačí Ježiša za nesprátného antisystémového zloducha. Kdeže, veď je Syn Boží. S jeho slovným i praktickým vystupovaním proti hlavnému prúdu všetci zbožne súhlasíme, schvaľujeme ho. Obávam sa, že mnohí iba preto, lebo ho vnímajú izolovane, v historickej adresnosti a cez „napísané Sväté Písmená“. Pozrieme sa však naňho podstatne, zasaďme ho do nášho cirkevného prostredia a života viery. Potom sa nám pred očami objaví nepríjemná, no rozhodujúca scéna, v ktorej Ježiš stojí proti nášmu mainstreamu. Ako náš hlavný prúd naloží s Ježišom? Odpoveď je len jedna. Za tých, čo sa ju zdráhajú vysloviť, urobil tak filmový režisér Luis Bunuel Portolés: „*Som si istý, že keby sa dnes Kristus vrátil, cirkev, veľkňazi by ho znova ukrižovali*“.

OVOCIE DUCHA SVÄTEHO

Nový život z Boha

Víťazstvo nad hriechom je síce slávne, má však v sebe ešte čosi negatívne: umŕtvenie skutkov tela a nevykonávanie telesných žiadostí. Náš život však nemôže spočívať iba v „umŕtvení“ a vzácny čas života nemôže byť vyplnený len tým, „že niečo neurobíme“! Ak máme skutočne riešiť otázku nášho každodenného konania a jednaní, potrebujeme pozitívny obsah života. Ukázali sme si, že všetci vlastne „chceme dobré“ a túžime po tom, aby sme „vykonali dobré“! Vďaka Bohu, že i v tomto zmysle nám Duch Svätý chce darovať prebohaté naplnenie našej túžby.

Keď však chceme toto všetko správne pochopiť, musíme sa vzdať starých, zdedených, a preto i hlboko zakorenených predstáv a názorov. Ako kresťania sme už oddávna príliš „zmoralizovaní“. Pýtate sa, čo to znamená? Môžeme si to objasniť na desiatich Božích prikázaniach: Z týchto desiatich prikázaní si väčšinou my všetci vyberáme a berieme vážne len „morálne prikazy“:

Cti otca svojho, i matku svoju ..., aby si dlho žil (5)
Nezabiješ! (6)

Nezoslúžiš! (7)

Nepokradneš! (8)

Neučiniš krivého svedectva proti blížnemu svojmu! (9)

Nepožiadaš čokoľvek je blížneho tvojho ... (10)

Avšak prvé štyri prikázania, ktoré majú najdôležitejší význam, často úplne obchádzame:

Nebudeš mať iných bohov okrem mňa! (1)

Neučiniš si rytiny, ani inej podoby vecí, ktoré sú na nebi, alebo ktoré sú na zemi, alebo ktoré sú pod zemou ... nebudeš sa im klaňať, ani im nebudeš slúžiť! (2)

Nevezmeš meno Hospodina, svojho Boha nadarmo! (3)

Pamätaj na deň odpočinku, aby si ho svätzil! (4)

Ak počujeme o svojom susedovi, že niečo ukradol, je to pre nás jasný „hriech“; ale keď náš sused nemá problém so svätením dňa odpočinku, nevidíme v tom nič zlé. Keď sa niekto dopustí cudzoložstva, je väčšina z nás rýchlo hotová súdiť: Došlo tu k ťažkému hriechu! Keď však niekto, kto dokonca patrí k cirkvi, zneužíva Božie meno, keď žije bez modlitebného života a v chorobe sa obracia k rôznym zaklínačom, jasnovidcom a divotvorným lekárom,

iba pokrčíme plecami. Keď počujeme o tom, že niekto niekoho zabil, chytá nás hrôza a dokonca niekedy pochybujeme o tom, či pre takých ľudí existuje odpustenie; dokonca by sme mnohí takému vrahovi, ktorý činil pokánie, len s rozpakmi a neradi podali ruku. Keď však niekto nepresúpil šieste prikázanie, ale prvé, ktoré je najvznešenejšie, keď ľudia nemilujú Boha nadovšetko na svete a zo všetkej sily a neskladajú v neho svoju nádej, potom to považujeme len za otázku „názoru“.

Aj svoj vlastný život a hriech meriame často podľa meradla: aký bol môj vzťah k druhému človeku? Avšak otázka: Aký bol môj

vzťah k Bohu? často zostáva vzdialená. Tisíce návestníkov kostolov si o sebe myslí, že vlastne nie sú skutočnými hriešnikmi, pretože v rodine žijú usporiadane, nekradnú a nezabíjajú. Aj preto všetko zvestovanie cirkvi o hriechu a milosti vyznieva do prázdna, pretože sa hriech chápe „moralisticky“. A dokonca aj tam, kde pri evanjelizáciách dôjde k obráteniu, bývajú tieto premeny veľmi podivne ploché a neplodné. Ľudia si pod vplyvom kázaného slova uvedomujú iba jednotlivé previnenia a pri vyznávaní hriechov im chýba biblická hĺbka.

Milý čitateľ, nie si na tom aj ty podobne? Možno si „obrátený“, ale nie je to len „morálne“ obrátenie? Možno ťa trápi manželská nevera, krádež, klamstvo. To ťa ženie ku Kristovi. Veľmi dobre! Čítiš odpustenie svojich hriechov a máš v srdci istý pocit vďačnosti k Pánovi Ježišovi. To je dobré! Ale spoznal si seba ako „strateného a súdu prepadnutého hriešnika“? Zbadal si už, ako si konal voči Bohu i pri svojom zdanlivo peknom a čistom kresťanskom živote? Zbadal si, že si vlastne „bezbožník a nepriateľ Boha“? Alebo to ešte aj teraz rozhorčene odmietaš? To by som ti musel povedať, že ešte vôbec nie si obrátený a znovuzrodený!

Keď však v tvojom živote dôjde k skutočnému prebudeniu, obráteniu a znovuzrodeniu, keď zaznie skutočné a ozajstné vyznanie hriechov: *Voči Tebe samému som zhrešil a dopustil sa zlého pred Tvojimi očami!* (Žalm 51, 6), keď nás nepália jednotlivé previnenia preto, že sú to ponížujúce škvrny na našom hrdom „ja“, ale preto, že sme nimi zranili a zneuctili Boha a keď sme v údive premože-

ní skutočnosťou, že „Kristus trpel za bezbožných“ – vtedy sa deje premena života, ktorá sa neukryje. Ani táto premena sa najprv neudeje „morálne“, ale premietne sa predovšetkým v rovine prvých štyroch základných a najdôležitejších Božích prikázaní. Duch Svätý nás najprv vedie k *plneniu prvého* najzrenejšieho prikázania! Ak bol Boh pre nás doteraz (buďme k sebe úprimní) „nudnou záležitosťou“, alebo inštitúciou, ktorú je nutné rešpektovať, pretože ju, žiaľ, nemožno úplne obísť, ak zaoberanie sa Božími vecami patrilo do oblasti toho, čo „musíme“ (ako kresťan predsa „musíš“ chodiť do zhromaždenia, „musíš“ čítať Bibliu, „musíš“ sa pravidelne modliť, „musíš“ aspoň do istej miery činiť Božiu vôľu) – potom to teraz začne byť úplne inak! Pretože *ste Božie deti /synovia/, poslal Boh Ducha svojho Syna do vašich srdc volajúc: Abba – Otče* (Gal 4, 6). *Neprijali ste predsa ducha otroctva, aby ste sa zase báli, ale prijali ste ducha synovstva, ktorým voláme: Abba, Otče* (Rim 8, 15)! To už Boh prestáva byť pre nás „nudný“ a modlitba už nie je „povinnosťou“. Tu naše spoločenstvo s Bohom a všetko naše zamestnávanie sa Božími vecami stáva rozkošou a životom! *A tak teda buď jete buď pijete buď čokoľvek robíte, robte všetko na slávu Božiu* (1Kor 10, 31). Keď sme našli a znova nachádzame tohto Boha a Otca v Kristu Ježišovi, naše srdcia naplňa vrúcna láska k Pánovi Ježišovi.

Lebo nikto z nás nežije sám sebe, a nikto sám sebe nezomiera. Lebo keď žijeme, žijeme Pánovi; a keď mrieme, mrieme Pánovi. A tak teda buď žijeme buď mrieme, sme Pánov (Rim 1 4, 7-8).

Lebo mne je žiť Kristus (Fil 1, 21).

...žijem už nie ja, ale žije vo mne Kristus, a to, čo teraz žijem v tele, vo viere Syna Božieho žijem, ktorý si ma zamiloval a vydal sám seba za mňa (Gal 2, 20).

To je predsa premena a obnova života, ktorú nemožno poprieť! Stala sa ti už? Nesmieš sa mýliť v otázke, či sa ešte sám snažíš „z povinnosti“ milovať Boha, alebo je *láska Božia rozliata „v tvojom srdci skrze Ducha Svätého* (Rim 5, 5)! Musíš v tom mať úplnú istotu! Čítaj pozorne obzvlášť Fil 3, 2-11. Aj apoštol Pavol bol pred svojím znovuzrodením morálne bezúhonný a nábožensky horlivý muž. Koľko svojich kladných stránok mohol uviesť – možno rovnako ako ty! Prečítaj si však pozorne, ako to vidí teraz, po svojom obrátení a znovuzrození. „Zlepšila sa“ alebo „prehĺbila“ jeho zbožnosť? Absolútne nie! Tu sa začalo niečo úplne iné. Apoštol vidí všetky svoje skoršie „klady“ ako zápory, pretože do jeho života vstúpilo niečo totálne nové: vrúcna, pohlcujúca láska ku Kristovi, ktorý sa mu stal *jediným všetkým*. Čítaj o tejto jeho *vášni pre Krista*: „...*pokladám všetko* (t. j. celý doterajší morálny a zbožný život) *za stratu pre zvrchovanosť známosti Krista Ježiša, svojho Pána, pre ktorého som to všetko stratil*

a pokladám to za smet, aby som získal Krista a bol nájdený v ňom (Fil 3, 8). A potom sa pozri na slovo vo verši 3! Všetka najvyššia morálka, všetko náboženstvo i všetko „kresťanstvo“, ak spočíva iba v našom usilovaní sa a v tom, čo sami dokážeme, je len „telo“, pretože to všetko pochádza z nášho „ja“ a je poškvrnené naším „jastvom“. Až vtedy, keď slúžime Bohu „v Duchu“, sa všetko podstatne mení.

Milý čitateľ, je tu rozhodujúca otázka aj pre teba: Nie je aj tvoje kresťanstvo iba vlastným usilovaním, v ktorom je zaiste tvoje úprimné chcenie a úsilie, v ktorom sa s veľkým nasadením stále o niečo znova pokúšaš? A predsa je to „tvoje“ snaženie, činenie a konanie! Potom je to však napriek všetkej skutočnosti pred Bohom ničím! Rovnako, ako apoštol Pavol hodnotí celý svoj nábožensko-mravný život so všetkým horlivým nasadením vôle ako „škodu“ a dokonca „smetie“. Iba Duch Svätý dáva nový, božský život, ktorý môže a chce dať i tebe! Potom bude tvoj život od koreňov (radikálne – od slova radix = koreň) úplne iný, a to predovšetkým v tvojom vzťahu k Bohu. Všimni si, čo bolo prvou vecou, o ktorej svedčí Ducha Svätý pri obrátenom Saulovi: *...hľa, modlí sa..* (Skut 9, 11). Vari sa Saul predtým nemodlil? Určite áno! Ako horlivý farizej dodržiaval presne stanovený čas modlitieb a modlieval sa trikrát – možno aj sedemkrát denne. „Vykonával“ všetky predpísané modlitby. Ale až teraz sa skutočne „modlí“, pretože z jeho srdca teraz „volá“ Duch Svätý. Zamysli sa ako je to s tebou. „Nevykonávaš“ i ty až doteraz svoje modlitby? Modlíš sa skutočne? Prává modlitba už nie je určovaná sebestvom a egocentrizmom, ale je zameraná na vzývanie a oslavovanie Boha a na príhovor za bratov.

My vieme, že sme prešli zo smrti do života, lebo milujeme bratov (1Ján 3, 14).

Prosím ťa znova, aby si skúmal, ako je to s tebou: „Nesnažíš“ sa milovať bratov len preto, že ako dobrý kresťan „musíš“ spolubratov milovať? Je v tvojom srdci proste taká láska, že sa raduješ, keď uvidíš niekoho, kto je tiež narodený z Boha? Je pre teba milovanie bratov potrebou, radosťou a rozkošou? Tešíš sa z toho, že smieš mať spoločenstvo s Božími deťmi, že im môžeš preukazovať lásku?

Rovnako, ako je nám Duch Svätý daný do srdca, tak isto nám tento Duch Svätý dáva i nový život z Boha! A keby sme o tomto živote hovorili bez úcty a zľahčovali ho, ako by na tom až tak nezáležalo, potom by sme si museli uvedomiť, že také slová neúctivo zľahčujú dielo Ducha Svätého! Pretože nový život pri nás nie je produktom nášho úsilia, ale ovocím Ducha Svätého. ■

(Preklad z češtiny do slovenčiny
Beata Gumanová. Pokračovanie v ďalšom čísle.)

PREČO DOBRÉ SÚRODENECKÉ VZŤAHY?

JÚLIUS STUPKA (BJB Vavrišovo)

Ak uvažujeme o cirkvi, čujme vetu apoštola Pavla: *...v jednom duchu my všetci sme pokrstení v jednom telo.* (1K 12,13a) Teda, miestny zbor je jedným telom, predurčený k dobrým súrodeneckým vzťahom. A to aj vtedy, keď sú v ňom údy, ktoré sa zdajú byť slabšími. Aj tie sú veľmi potrebné.

Avšak poznáme sa – súrodenecké vzťahy medzi nami nie sú vždy dobré. Zrejme to nebolo jednoduché od samého počiatku. Zarmútený apoštol Pavol volá k jednomyselnosti, k jednej a tej istej láske ku všetkým. Povzbudzuje, aby opúšťali zlo, nič nerobili zo sváru ani z márnej chvály, ale v pokore prijímali jedni druhých za vyšších od seba.

Pán cirkvi v Duchu Svätom, myslí s nami vždy na naše dobré, nenecháva nás odkázaných samých na seba, na vrtochy a pocity sebeckých pováh. Učí nás, aby sme sa s rovnakým záujmom vychovávali a starali jeden o druhého. V reči Pána Ježiša o vínnom kmeni, do ktorého sme vstúpení, nás čistí – vychováva, aby sme sa neuspokojili s ovocím, ktoré sme už priniesli, ale aby sme prinášali viac a viac ovocia. Apoštol Pavol myšlienku o ovoci vysvetlí prakticky, že máme zobrať a nie byť bremená jedni druhých a využívať svoj čas v činení dobra všetkým, najmä domácim viery.

Na Božej strane je pre každého z nás práve výchovou, pripravené nezmerné množstvo dobra. Ak sa rozhodneme v poslušnosti z dobra čerpať a odo-

vzdávať iným, plesáme radosťou plnou slávy a dosahujeme cieľ svojej viery. Evanjelium je plné čistej radosti. Aj slová o vínnom kmeni: *Toto som vám hovoril, aby moja radosť bola vo vás a vaša radosť aby bola úplná.* (J 15,11) Rovnako apoštol Pavol, v tom čase väzeň píše: *Radujte sa v Pánu vždycky! Opakujem; radujte sa! Vaša dobrotivosť nech je známa všetkým ľuďom. Pán blízko!* (F 4, 4–5.)

Božia dobrota, výchova a čistenie nás však môže aj zarmútiť. Ale keď to bude zármutok ku pokániu, naplní sa v nás Boží zámer spásy. Pri každom napomínaní, pôsobí na nás Božia láska. Ona je trpezlivá, je dobrotivá, nezávidí, nevypína sa, nie je sebecká, nerozčuľuje sa, nezmyšľa zle, neraduje sa z nepravosti, ale teší sa s pravdou... Skvosty Božej lásky, ako veľmi ich potrebujeme k dobrým súrodeneckým vzťahom. Sme zahabanení, keď sa napomínáme a sme povrchní v láske. Ale nevzdávajme sa – skvosty Božej lásky budú aj našimi. Jeho láska v nás bude žiť a zdokonaľovať sa. Apoštol Ján: *...Milovaní, keď si nás Boh takto zamiloval, aj my sa máme milovať vspolok... Ak sa milujeme, Boh zostáva v nás a Jeho láska je v nás dokonalá.* (1J 4,11–12.)

Posledná prosba modlitby, ktorú nám zanechal Pán: *.. - A neuveď nás do pokušenia, ale zbav nás zlého!* – je najúčinnnejšou zbraňou proti zlu, ktoré chce nami vládnuť. ■

nové knihy

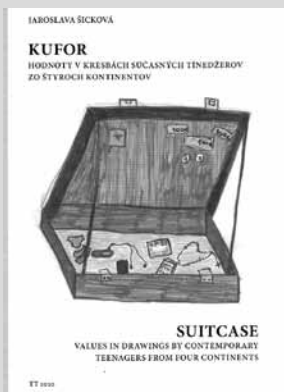
Ondrej Fabrici: *Jairova dcéra*

Ide o prvé vydanie autorovej poézie, ktorá sa v minulom režime šírila len ako samizdat. Terra terapeutica, 2020
Cena: 12€

J. Šicková-Fabrici: *Kufor*

Hodnoty v kresbách súčasných tínedžerov zo štyroch kontinentov. Terra Therapeutica, 2020
Cena: 10 €

Rastislav Betina: *Svetlo na každý deň*

Zamyslenia na každý deň podľa modlitby Otčenáš a Evanjelia sv. Jána. Media Svatava, 2020
Cena 10 €

Knihy J. Šickovej-Fabrici si môžete objednať aj na adrese: jaroslavassickova@gmail.com
Knihu R. Betinu na adrese: betinarastislav@gmail.com

ODOVZDANÝ ŽIVOT

(Spomienka na Stanislava Heczka pri príležitosti
5 rokov od jeho úmrtia.)

Lebo sme jeho dielom, stvorení v Kristu Ježišovi nato, aby sme konali dobré skutky, ktoré Boh vopred prihotovil, aby sme v nich chodili. (Ef 2, 10)

Každý považuje svoj domov za najkrajšie miesto na svete. Moje rodné Tešínsko je malý kraj, ale niet tu mesta či dediny, v ktorej by nebol protestantský zbor.

Mamka mala kľúčový vplyv na môj život a rozhodovania. Raz som z pretekov priniesol víťazný pohár a dúfal som, že ma pochváli a bude na mňa hrdá. Privítala ma však vetou, ktorá ma najprv rozčúlila, ale pôsobila blahodarne v budúcnosti: „Keby si vedel, aký kalich horkosti musel za teba vypíť tvoj Pán, inak by si hovoril.“ Múdra matka! Jednoduchá, nevzdelaná žena. Pri jej hrobe z hĺbky srdca za ňu ďakujem.

Na bohoslužbe ma kazateľ pozval s ostatnými chlapcami zo zadnej lavice dopredu. Vedel som, že ak sa dnes niečo nestane, som tu naposledy. Večer mi bratranec čítal pieseň *Keď hriech ťa k zemi tlačí a srdce bolesťou stená, bež k Spasiteľovi, On pokoj a šťastie ti dá*, a ja som pokľakol a zo srdca sa modlil: „Bože, buď milostivý mne hriešnemu.“ Táto modlitba mi otvorila nebo a vedel som, že mi je odpustené.

Stal som sa kazateľom a od roku 1958 som kázal na Valašsku. Pracoval som vo fabrike, kam som jazdil na motorke. Raz v zime mi večer pri návrate domov veľmi premrzli prsty. Zastavil som motor-

ku a zohrieval si ruky, keď vtom akoby pri mne stál Pán Ježiš a počujem hlas: „*Ja nerobím chyby. Každý na tvojom mieste by ochorel.*“ Pochopil som, že mi pomáha otužilosť, ktorú som získal v detstve.

V roku 1965 mi v Poľsku dal istý emigrant z Ukrajiny adresu najchudobnejšieho brata na Volyni s prosbou, či by som rodine nejako nepomohol. Boli Vianoce, tak sme poslali dva balíčky. Prišiel ďakovný list o tom, že deti sa pýtali, či má ocko v cudzine príbuzných. Rodina usúdila, že darcovia sú veriaci ľudia, padla na kolena a ďakovala Bohu.

„Som brat z Volyne,“ predstavil sa pred dvermi muž v dlhom plášti. Mal malú tašku, štyri jabĺčka a zápalky, ktorými si svietil na štítok s menom. Spriatelili sme sa, dali sme mu nové šaty aj oblečenie a rôzne veci pre jeho rodinu. V roku 1968 som ho navštívil. Drevená chatrč, jedna miestnosť bez vody a elektriny, v kúte jedna posteľ pre rodičov, deti na zemi na slame. Vyšiel som na záhradku a plakal som. Za svoj plač sa ani po rokoch nehanbím. „Pane, ak chceš, aby som týmto chudobným a ďalším slúžil celý život, som pripravený.“ Netušil som, ako slávne Pán odpovie na moju modlitbu. Bez tohto Božieho dotyku by nebolo možné celé roky aj s rodinou slúžiť. Boh ma doslova „zajal“ do služby. Kto zažije také „zajatie“, je šťastný. Služba v Božom kráľovstve bez tejto skúsenosti a poverenia nie je možná... ■

(Podľa knihy *Most lásky* od S. Heczka spracovala Anka Gajdošová.)

Rubriku Misia redakčne pripravuje
JURAJ INSTITORIS v spolupráci s **VLADIMÍROU VRAJOVOU**.

Peter s manželkou

O PRAVDE V LÁSKE

PETER BRUNCKO žije v Bratislave, je členom spoločenstva Bratskej jednoty baptistov v Bernolákove. V roku 2015 inicioval vznik internetovej služby Pravda v láske, o ktorej sa s ním rozprávala **VLADIMÍRA VRAJOVÁ**.

Ako vznikla Pravda v láske?

Pozadie vzniku Pravdy v láske siaha až do obdobia môjho detstva a dospievania. Vyrastal som v rodine, ktorá sa pravidelne zúčastňovala na bohoslužbách v evanjelickej cirkvi. Od mala som bol privádzaný k Pánovi Ježišovi, chodil som na besiedku, počas leta som sa zúčastňoval táborov Detskej misie, ktoré mi duchovne veľmi pomohli. Moji rodičia i vedúci na táboroch ma viedli k tomu, aby som si čítal Bibliu a nachádzal v nej pravdu. Počas svojej služby som sa učil,

čo hovoriť ľuďom, aby zakotvili v Božom slove. Pán Boh ku mne pri štúdiu Biblie prehováral a zjavoval mi svoje pravdy, ale zároveň vo mne vzbudzoval aj veľa otázok. Do cesty mi pridal ďalších spolupútnikov, s ktorými sme rástli a učili sa nasledovať Krista. Spoločne sme prechádzali cez rôzne zápasy v osobnom živote aj v spoločenstve, do ktorého sme chodievali. Veľmi sme túžili stavať svoj život na Božom slove, lebo sme vedeli, že to je vyvierajúci prameň skutočnej pravdy. Ak sme videli niečo, čo

nebolo v súlade s Božím slovom, vždy sme sa postavili na stranu Božieho slova. Nebolo to vôbec jednoduché, ale Pán nás skrze to veľa naučil. Túto Jeho pravdu sme spoznávali a stále viac sa z nej tešili. Postupom času vo mne narastala túžba nenechať si všetky tieto nádherné veci len pre seba, ale podeliť sa o ne s ďalšími ľuďmi. Nakoniec z toho vznikla služba Pravda v láske.

Čiže rozbehnutie Pravdy v láske súviselo aj s tým, že si videl rozpor medzi biblic-

kými pravdami a cirkevnou praxou?

Určite áno. Som presvedčený, že pre národ a pre spoločenstvo je to veľkým privilegiom, keď sú v ňom kazatelia, ktorí verne kážu Božie slovo. Vždy by sme sa mali pýtať, či to, čomu veríme a čo hlásame, súhlasí so zvestou Písma a s Kristovým učením. Ako ľudia však máme tendenciu zvyknúť si na hriech, na neposlušnosť a na kompromisy, a potom tomu prispôbiť kázne a celý cirkevný život. Namiesto toho, aby sme falošné učenie alebo hriech konfrontovali, prispôbujeme sa mu, pretože to je jednoduchšie. Pán Ježiš však od nás ako od svojich služobníkov očakáva, že mu budeme verní. Ľudia okolo nás nemusia našu vernosť Kristovi vždy oceniť, no naším povolaním je páčiť sa Bohu viac ako ľuďom. Prajem si z celého srdca, aby môj život a moja služba boli milé Bohu a aby som Mu bol verný až do konca. Verní služobníci to ale nemajú ľahké, pretože vo viditeľnej cirkvi je mnoho vecí, ktoré nie sú v súlade s Božím slovom.

Povedz príklad. O čo najčastejšie ide?

Asi nie je možné dať komplexnú odpoveď, pretože v každom zbore to môže byť niečo iné. Ak mám na základe svojich skúseností povedať pár postrehov, ktoré neboli v súlade s Božím slovom, určite by som spomenul odklon od Božej autority k ľudskej autorite, falošné duchovné dary, neporozumenie veľkého poverenia a učeníctva ako takého, postoj k niektorým učeniam rímskeho katolicizmu a ekumény s tým spojená, absencia kázania o hriechu a pokání, porozumenie evanjelia ako takého, nepraktizovanie cirkevnej disciplíny, otvorenie sa cirkvi sociálnym aktivitám, povrchné citové uctievanie, nezdravý obsah moderných piesní, odmietanie teológie a biblického poznania, nebiblický detský krst a jeho znovuzrodzujúca moc, kazateľský úrad žien, „kresťanská“ psychológia, teológia zábavy...

Je toho naozaj veľmi veľa. Ale máme pokúšenie si na mnohé tieto veci zvyknúť. A najväčším „hriešnikom“ je potom ten, kto ich odhaľuje a konfrontuje. Je to presne ako s Izraelom v Starej zmluve: ľudia znesú všetko, len nie zvestovanie pokánia a odvrátenia sa od neposlušnosti.

Spomínam si na svojho starého otca, ktorý pri takýchto témach vždy povedal: „Nehovorme o tom, čo nás rozdeľuje, ale o tom, čo nás spája.“ Nepovažuješ to za dobré riešenie, ako sa vyhnúť zbytočným nezhodám medzi kresťanmi?

Určite nie. Keď nebudeme riešiť otázky, ktoré kresťanov rozdeľujú, možno budeme mať pokoj, ale ten pokoj bude falošný. Sú oblasti, ktoré je nevyhnutné otvoriť a biblicky ich vyriešiť. Na tomto svete nie sme preto, aby sme zažívali pokoj, práve naopak. Život nasledovania Krista je často plný nepokoja s ľuďmi, ale na druhej strane plný pokoja s Kristom. Sme v Božej armáde a ako bojovníci nemáme hľadiť na svoje pocity a osobné preferencie, ale na Krista, ktorý chce, aby sme strážili a zvestovali Jeho slovo. Cez túto vernosť On spôsobuje skutočný pokoj a jednotu vo svojej cirkvi.

Prežil si aj osobné povolanie začať takúto službu?

Keď sa človek stane kresťanom, potrebuje duchovne rásť a byť budovaný Pánom skrze Jeho slovo. Je to úzka, ale krásna cesta. Spolu s duchovným rastom a prijatým poznaním vždy priamo úmerne rastie aj zodpovednosť a povolanie. Pán Ježiš nás nebuduje pre to, aby sme viedli dlhé teologické rozhovory, ale pre to, aby sme získavali učeníkov. Keď som videl, ako Pán pôsobí v mojom živote, bolo mi hneď jasné, že ma skôr či neskôr povolá do služby. Ešte pred vznikom Pravdy v láske boli pre mňa veľkým povzbudením viacerí súčasní kazatelia evanjelia z Ameriky, ktorí

poukazovali na falošné učenia a verne hlásali evanjelium a biblické doktríny. Cez ich službu som do svojho života prijal veľké požehnanie a zároveň aj povolanie sprostredkovať ich kázne ľuďom na Slovensku, ktorí nevedia po anglicky. Začiatky Pravdy v láske súviseli práve s prekladmi kázni amerických pastorov do slovenčiny. Postupne sa k tomu pridala aj internetová stránka www.pravdavlaske.sk a príspevky na sociálnych sieťach, najmä na Facebooku.

Koľko ľudí vytvára Pravdu v láske? Všimla som si, že pod obsahom internetovej stránky ste podpísaní dvaja.

Áno, ja a Peter Štefančík sme v čele tejto služby. Pred piatimi rokmi som oslovil Peťa, aby sa stal mojim spolupracovníkom a zdieľal so mnou túto službu. Doteraz si spomínam, aké nádherné a pokorujúce bolo pre mňa spoznať Peťa. Z toho, ako sme sa obaja nezávisle od seba stretli na tej istej ceste, sme boli a doteraz sme veľmi vďační. Za Pravdou v láske však nestojíme len my dvaja, ale aj tím viacerých spolupracovníkov, ktorí nás pred Bohom nesú na modlitbách, prekladajú články z angličtiny do slovenčiny, tvoria a upravujú videá a rôzne prakticky a ochotne nám pomáhajú. Počas tých rokov sme im mohli slúžiť a oni mohli tiež duchovne porásť, z čoho sa veľmi tešíme.

Ako sa Pravda v láske dostala do povedomia ľudí? Pred piatimi rokmi o vás takmer nikto nevedel, teraz vaše príspevky sleduje asi štyritisíc ľudí.

Hneď na začiatok musím povedať, že si dávame pozor na to, aby čísla neboli našou motiváciou. Zo začiatku sme boli povzbudení z toho, že si naše video pozrelo dvadsať ľudí. Boli to najmä ľudia z nášho okolia, ktorým sme slúžili. Keď tie čísla začali rásť, museli sme si pripomínať a stále si to pripomínáme, že našou

hnacou silou nie je množstvo videní ani počet lajkov. Našou túžbou sú učeníci, ktorí milujú Krista a nekompromisne stoja v Jeho pravde. Čo sa týka šírenia našej služby, bol to prirodzený proces. Pán Boh používal našu túžbu hovoriť ľuďom o Ňom a zdieľať sa s nimi o Jeho slove. S Peťom sme boli nadšení z Biblie a keď sme si vypočuli kázeň v angličtine, spontánne sme si povedali: „Musíme ju preložiť, nech môže nadchnúť aj ďalších ľudí!“ Myslím si, že aj takto sa Pravda v láske dostávala do povedomia ľudí. Východiskové zdroje všetkých preložených videí sú ľahko vyhľadateľné, ľudia si môžu overiť, či uverejňujeme nejaké nové učenie alebo kázne osvedčených teológov. Pred pár dňami mi písala jedna katolíčka, dotkli sa jej niektoré myšlienky z našich príspevkov, tak som jej zvestoval evanjelium a poslal som jej aj linky videí, v ktorých je zrozumiteľne vysvetlená biblická zvesť.

Povedal si, že vaším cieľom nie sú čo najväčšie počty odberateľov. Čo ťa teda v tejto službe najviac motivuje?

Naším najvyšším cieľom je, aby ľudia mohli byť zachránení, aby sa mohli stať učeníkmi Ježiša Krista a aby ho mohli poznávať na základe Jeho slova (vychádzame pri tom z Matúša 28, 19–20). Nebudujeme si žiadne „pravdoláskarske kráľovstvo“. Túžim po tom, aby sa ľudia nenaviazali na mňa ale na Krista. Ak aj zajtra zomriem, nech ovocím mojej služby je, že ľudia v mojom okolí neuhnú od Božej pravdy ani o kúsok a zostanú verní Kristovi až do konca.

Ako vznikajú príspevky, ktoré uverejňujete na sociálnych sieťach?

Rôzne: osobným premýšľaním o Božom slove, prekladmi kázni alebo článkov, sledovaním iných podobných internetových služieb. Čítame knihy, chodíme do zhromaždenia, počúvame kázne,

navzájom sa zdieľame o svojich osobných zápasoch, to všetko je pre nás zdrojom inšpirácie.

Stretávaš sa vo virtuálnom priestore s názorom, že cirkev nie je potrebná, stačí si vypočuť dobrú kázeň na internete?

Áno, žiaľ, je to tak. Na jednej strane je internet veľkým požehnaním, ale v tejto konkrétnej veci je veľmi nebezpečný. Je veľmi ľahké pustiť si kázeň na internete, ale to nie je a nikdy nebude zborom. Nič na internete nenahradí moje pravidelné spoločenstvo. Izolovaný kresťan bez spoločenstva je podľa Pisma oxymoron, teda niečo, čo si samo osebe odporuje. Ak mi stačí internetové kresťanstvo, niekde nastala veľká chyba. Stretávam sa aj s ľuďmi, ktorí nechodia do cirkvi, pretože sú z nej sklamaní. Niekedy je to zapríčinené prehnanými a nereálnymi požiadavkami, ale stretol som sa aj s prípadmi, v ktorých mala táto frustrácia reálne a opodstatnené základy. Ak aj nemám vo svojom okolí zbor, kde sa verne učí pravda, potrebujem urobiť všetko pre to, aby som hľadal jednotlivcov, ktorí nasledujú Krista, a spolu s nimi študoval slovo a rástol. Viem, že je to neraz zložité, ale je to absolútne nevyhnutné.

Vidíš ovocie vašej služby?

Najprv poviem, že za ovocie služby nepovažujem počet ľudí, ktorí si pozreli naše video alebo zdieľali náš príspevok. Skutočným ovocím každej služby majú byť učeníci, ktorí nasledujú Krista a milujú Ho viac ako všetko ostatné. Či vidím takéto ovocie? Áno. Som nesmierne vďačný, že mnoho ľudí bolo znovuzrodených cez našu službu, mnoho ľudí veľmi viditeľne duchovne porástlo. Sú medzi nimi bývalí rímski katolíci, ale aj mnohí bývalí formálni evanjelikáli, ktorí začali brať evanjelium Pána Ježiša vážne. Učím sa v našej službe hľadiť na jednotlivcov. S niektorými z nich som sa stretol, s niek-

torými si občas napíšeme alebo zatelefonujeme, povzbudzujem ich, aby sa začlenili do miestneho zboru, som povzbudený, ale neraz aj zahanbený ich nadšením pre Krista a duchovným rastom.

Máš aj negatívne skúsenosti?

Akákoľvek služba ľuďom so sebou prináša aj negatívne skúsenosti. Zažil som, že mi ľudia nadávali a na moje slová reagovali útočne. Zažil som mnohé ohovárania. Vždy som ochotný sa s ľuďmi rozprávať, ale keď vidím, že to začína odchádzať od podstaty veci smerom k osobným sporom, viac v diskusii nepokračujem, pretože to nemá zmysel. V takom prípade sa snažím ľuďom povedať: „Pozri, ja som hriešny človek a mohol by si na mne nájsť mnoho dôvodov na kritiku a hnev. Ale predstav si, že neexistujem. Čo podľa teba znamená táto pravda, o ktorej hovorí Božie slovo na tomto mieste?“

To môže súvisieť s tenkou hranicou medzi povedaním pravdy a povedaním pravdy v láske. Uvedomuješ si pri službe tento rozdiel? Kde je hranica medzi povedaním pravdy a povedaním pravdy s láskou?

Ten hlavný rozdiel vidím v tom, s akým motívom je pravda hovorovaná. Tak ako potrebujeme rásť v poznaní pravdy, potrebujeme rásť aj v preukazovaní lásky. Jedno bez druhého nestačí a odvádza nás od správneho smeru. Ak máme lásku bez pravdy, v skutočnosti nemáme ani lásku. Ak máme pravdu bez lásky, v skutočnosti nemáme ani pravdu. Aj ja som v procese posväcovania a vždy sám skúmam svoje motívy. Vo svojom živote a službe som sa určite dopustil chýb a nebol som taký, aký som mal byť. Som vďačný, že Pán Ježiš mi odpúšťa, učí ma nové veci a má so mnou trpezlivosť. Avšak tu musím ešte dodať, že počas posledných dekád sa vplyvom modernej kultúry definícia lásky medzi kresťanmi zmenila. Kresťania si myslia,

že láska je niečo iné, ako v skutočnosti je. My musíme milovať ľudí, no zároveň musíme vedieť, čo hovorí Božie slovo o láske. Niektorí kresťania si myslia, že keby sme boli „láskavejší“ a keby bol náš slovník „milší“, mali by sme väčší úspech v službe. Pán Ježiš bol stelesnenou láskou a ľudia nezniesli Jeho kázne. Apoštoli neboli zabíjajú, pretože boli málo láskaví. Pravda a láska musia ísť vždy spolu, no dajme si pozor, aby sme definície týchto slov nezaložili na súčasnej kultúre alebo skúsenostiach. Vtedy nebudeme schopní nič správne rozlíšiť.

Vnímal si, že by sa počas vypuknutia pandémie koronavírusu začali ľudia viac zaujímať o duchovné veci?

Šiesteho marca sa mi narodila dcéra, preto som počas prvej vlny šírenia koronavírusu znížil svoju aktivitu na internete a viac času som trávil s rodinou. Veľmi by som si priaľ, aby pandémia vyvolala v ľuďoch hlad po Bohu a po Jeho slove. Ale ak mám byť úprimný, nemyslím si, že by ľudia viac vyhľadávali odpovede na duchovné otázky. Kiežby som sa mýľil.

Čo táto služba doposiaľ naučila?

V prvom rade duchovnej disciplíny. Nemôžem niekomu rozprávať o tom, že má činiť pokánie, ak sám žijem v hriechu. Ak chcem slúžiť druhým, musím byť veľmi blízko Kristovi. Musím mať väčšie nároky na samého seba ako na druhých. Ak chcem poukazovať na odchýlky od Božieho slova, nemôže byť v mojom živote žiadne pokrytectvo. A potom je to zodpovednosť. Nesiem veľkú zodpovednosť za to, komu a čo hovorím. Snažím sa pripomínať si, že s niektorými ľuďmi si možno napíšem iba jedenkrát a chcem túto príležitosť využiť čo najlepšie.

Ako prvú si spomenul disciplínu. Tú určite potrebuješ pri zosúladiení rodinného života, zborového života a internetovej služby...

Určite to je o disciplíne, ale aj o prioritách. Potrebujem si správne zorganizovať čas, ale potrebujem mať aj správnu mieru v tom, komu koľko času venovať. Rodina je na prvom mieste, služba v zbere na druhom a Pravda v láske na treťom. Keby mi napísalo na internete sto ľudí, ktorí by potrebovali môj čas, a do zboru by vtedy prišiel nový človek, ktorý by tiež potreboval môj čas, rozhodnem sa pre toho jedného človeka v mojom zbere. Aj teraz

mám v mailovej schránke veľa správ, na ktoré som zatiaľ neodpovedal, a je to absolútne v poriadku.

Ako vníma tvoju službu tvoj zbor a denominácia?

To je veľmi široká otázka, pretože v každej tej množine je veľmi veľa ľudí. Asi v každej z nich by som našiel mnohých, čo sa z tejto služby tešia a prostredníctvom nej duchovne rastú. Ale našiel by som aj takých, ktorí by boli najradšej, kebyže týchto „radikálov“ už internetoví giganti konečne vyplli. Som pripravený zniesť akúkoľvek kritiku voči sebe aj voči svojej službe, no požadujem, aby ľudia za mnou prišli s otvorenou Bibliou. Takmer vždy je ich kritika založená na určitej emócii, a to je pre mňa málo. Môžem úprimne povedať, že som za svoj zbor veľmi vďačný. Vo viacerých dôležitých veciach sme jednotní a to je pre mňa dôležité. Určite sú aj veci, kde sa o hlbšiu jednotu modlím a usilujem. No dôverujem Pánovi, že tak ako pracoval a pracuje na mne, pracuje aj na iných. Ak pôjdeme verne za Ním a neodchýlime svoj zrak, budeme sa nevyhnutne približovať aj k sebe navzájom. ■

(Pozn. red.: Nie všetky názory autora sú totožné s názorom redakcie.)

S rodinou

VŠETKO JE INAK

TOMÁŠ KOMRSKA

Všímam si, ako si rozdeľujem ľudí do skupín podľa ich správania, a pritom, keď nastane „optimálna“ situácia, ma prekvapí, že zareagujú celkom inak, ako by sa na moju kategorizáciu patrilo.

Mám kolegu, ktorý z vodiča presedlal na inštruktora v autoškole v dopravnom podniku. Milý, zhovorčivý, vnímavý. Zaskočilo ma, keď sa v pozícii inštruktora na svojich prednáškach zameral na jedinú oblasť:

„Je neetické, aby si vodiči na konečnej vykladali nohy na volant. Takéto správanie znižuje úroveň vašej profesie v očiach ľudí, ktorí takéhoto vodiča na konečnej vidia.“

A znova a dookola. Asi som neetický, ale nie je nič lepšie, ako si po niekoľkých hodinách jazdy vyložiť nohy a uľaviť stuhnutým svalom a rozprúdiť krv. Škoda, mohol nás učiť niečo zmysluplnejšie. Alebo zostať za volantom.

Ostrý Fero je vodič, vysoký chlap s drsným priamym pohľadom. Neradno mu skrížiť cestu. Ostré a hlasné nadávky „vinníka“ neminú. Sám som sa s ním stretol v bráne vozovne a musel kvôli mne zastať, aby som mohol s trolejbusedom vyjsť, čo sprevádzalo hlasné hromčenie a potom, pri osobnom stretnutí, asi päťminútové nadávanie.

Lenže hneď v nasledujúce dni ma šokoval, a to hneď dvakrát.

Na druhý deň po incidente ma vyhľadal a úprimne sa mi ospravedlnil. „Wow, ďakujem, vážim si to.“ Potom prišiel druhý šok.

Iný, mimobratislavský kolega, odkázaný na dopravu do zamestnania vlastným autom, mal vážnu dopravnú nehodu a skutočne zúfalý vykresľoval najhoršie scenáre, že čo teraz, ako s robotou. Keď tu, zrazu, do tohto smutného horiekovania vstúpil drsný Fero, nešťastníkovi podal

ZÁPISKY Z TROLEJBUSU II

TOMÁŠ KOMRSKA

ČO TO BOLO? UŠIEL NÁM TROLEJBUS?
NIE, ŽIVOT, DRAHÁ, ŽIVOT.....!

klúče od vlastného auta so slovami: „Tu máš moje auto, používaj ho, dokedy budeš potrebovať, ja mám ešte jedno. Nič za to nechcem.“ Až po chvíli som si uvedomil, že to, čo ma na hrudi tlačí, je moja spadnutá sánka.

Pred pár rokmi jazdil po meste vodič, volali ho Učiteľ. Bol v doprave vysokoškolsky vzdelaný, sčítaný, rozhladený, pri stretnutí zhovorčivý, milý, ochotný poradiť – poznal odpovede asi na všetko. Lenže za volantom autobusu dokázal robiť také šokujúce kúsky, že ne jeden scenárista by mu jeho nápaditosť mohol závidieť. Posúďte sami.

Je pracovný deň, popoludňajšia špička je v plnom prúde a Učiteľ zastal na zastávke pri Prezidentskom paláci. Ľudia sa presúvali z voza do voza, ďalší v húfe čakali na ďalší spoj. Učiteľ sa pretlačil dverami von,

odovzdal telesnú tekutinu na predné koleso so slovami: „Správny koči, kolo oští“ a bez mihnutia oka pokračoval s pohoršenými cestujúcimi v jazde. Oboznámení a rozčertení dispečeri chceli na konečnej Učiteľa umravniť, ale ten len s údivom v očiach dispečerom položil otázku: „To chcete, aby mi praskol mechúr?“ A nechápajúc rozhorčenie dispečerov sa opäť pohrúžil do prerušeného polospánku – optimálnemu využitiu prestávky na konečnej. V iný deň Učiteľ premával z Lamača, sídliska obkoleseného lesom, do centra mesta. V ranej špičke, keď mal voz plný ľudí náhliacich sa do práce, žiakov a študentov, si pri vyjdení zo sídliska všimol, že doprava do mesta sa nehýbe. Stala sa tam vážna dopravná nehoda a skutočne, vjazd do mesta bol na niekoľko hodín zablokovaný. Učiteľ to intuitívne vycítil, autobus plný ľudí otočil a vyrazil na koniec sídliska. Cestujúci síce trochu šomrali, že čo sa ide diať, ale čo, hýbeme sa. Na konci sídliska autobus vhuľol do lesa a po ani nie dlhom čase sa vynoril na Železnej studničke a napojil sa

Z ROKOVANIA RCB

OKTÓBER 2020

Porada Rady Cirkvi bratskej bola 27.10.2020 formou Zoom videokonferencie.

Rada rozhodla:

Že pripraví návrh na zmenu Poriadku Cirkvi bratskej týkajúci sa voľby a funkcie tajomníka Rady. Funkcia tajomníka by bola premenovaná na prvého podpredsedu Rady, a tento by bol volený členmi Rady z ich stredy rovnako ako druhý podpredseda. **Že hlasovanie** o predĺžení mandátu kazateľa Daniela Pastirčáka v zbore Bratislava-Kaplnka sa môže uskutočniť neskôr ako v pôvodne plánovanom termíne, najneskôr však počas výročného členského zhromaždenia na jar 2021.

Že plánované voľby (kazateľov a staršovstiev) a hlasovania o zotrvaní kazateľov, pri ktorých z dôvodu pretrvávajúcich protipandemických opatrení nie je možné zabezpečiť osobné a tajné hlasovanie pred volebnou komisiou, sa môžu presunúť na neskorší čas, najneskôr však na výročné členské zhromaždenie na jar 2021.

O podpore vydania knihy M. Lawrence: *Conversion – How God Creates a People* z publikačného fondu sumou 600 eur. Je to ďalšia kniha zo série 9 *znakov zdravého cirkevného zboru*.

Že sa nepripoí k podnetu na novelizáciu Zákona 370/2019 o finančnej podpore činnosti cirkvi a náboženských spoločností.

Rada zobrala na vedomie:

Že Bohuš Vasil' bol 11. 10. 2020 v Nitre ordinarovaný za kazateľa Cirkvi bratskej a 17. 10. 2020 bol zvolený za správcu zboru v Nitre.

Že kvôli protipandemickým opatreniam bola slávnosť vzniku zboru Mozaika v Košiciach presunutá z 25. 10. 2020 na čas, keď bude umožnené zhromažďovanie

Konferenčné uznesenia českej výročnej Konferencie; návrhy Riadiaceho výboru Ekumenickej rady cirkví ohľadne duchovných v ekumenickej pastoračnej službe; list vranovského staršovstva so žiadosťou o pomoc pri rekonštrukcii modlitebne

Rada poverila:

Študijný odbor, aby zvážil potrebu a prípadne pripravil pomocný materiál pre uchádzačov o vikariát, ktorý by mohli využiť pred úvodným rozhovorom s Radou.

Predseda Rady, aby viedol voľbou kazateľa zboru v Žiline- Za kostolom

Ďalej Rada:

Zhodnotila Konferenciu, ktorá prebehla dištančnou formou. Konštatovala dobrú prípravu aj konštruktívny priebeh napriek mimoriadnym okolnostiam. Za overovateľov konferenčného zápisu určila Slavomíra Krupu a Daniela Kleina (Košice).

V súčinnosti s Komisiou pre návrhy stanovila termíny pre podávanie návrhov na Konferenciu 2021 nasledovne:

- 1. kolo podávania návrhov: do 17. januára.
- Posúdenie, stanovisko komisie a rozposlanie zborom: do 10. februára.
- 2. kolo – iba pozmeňovacie návrhy: do 10. marca.
- Stanovisko komisie a odovzdanie Kancelárii: do 7. apríla.

Vyzve zbory, aby sa zaoberali možnosťou posúdenia a zjednodušenia ustanovení Poriadku CB v tých záležitostiach, ktoré by nemusel riešiť Poriadok CB ako záväzné pre všetky zbory a ktoré by si mohli zbory upraviť sami podľa svojich podmienok. List pre zbory pripraví tajomník a predseda. ■

na svoju trasu. Bledým, zeleným cestujúcim by ste sa krvi nedorezali. Pretože lesný porast ako aj lesné chodníčky sú nezlučiteľné s rozmermi autobusu. Ale nikomu, ani autobusu sa nič nestalo. Ale presa len niektorí cestujúci, ktorým to neskôr celé došlo, sa sťažovali, a tak zhrození dispečeri Učiteľa opäť navštívili a žiadali ho, aby im ukázal, kade to išiel. Nevedel im to ukázať, a tak do dnešného dňa zostáva záhadou, kade a ako sa autobus lesom predral.

Zasa v iný deň ide Učiteľ iba s jednou cestujúcou na palube, ktorá za ním prišla s prosbou:

„Pán šofér, mohli by sme chytiť ten autobus pred nami?“

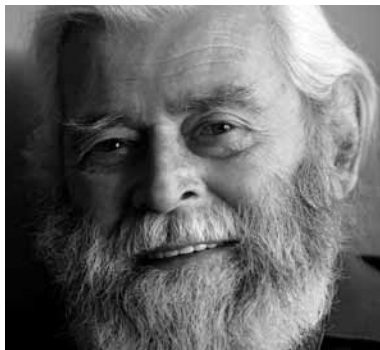
„Jasné!“ a so sympatickým úsmevom autobus pred sebou prenasledoval.

Keď naháňaný autobus zastal na zastávke, Učiteľ skríkol na cestujúcu: „A teraz sa dobre držte!“ a v plnej rýchlosti do autobusu zozadu narazil. Vrazil tak silno, že prenasledovanému autobusu vypadol motor na zem. S úsmevom otvoril dvere a vydesenej a otrasenej cestujúcej hovorí: „Nech sa páči, ten už vám nikam neujde!“

Tak toto, akokoľvek mocné vedenie podniku, už nezvládlo a Učiteľa prepustili.

Posledné správy hovoria, že Učiteľ pôsobí v radoch polície v Prahe. Verím tomu, že svojou mimoriadne svojskou tvorivou prítomnosťou dennodenne rozširuje pestrofarebnú škálu vtipov o policajtoch, akurát s tým rozdielom, že tie vtipy sa naozaj dejú. Si myslím. ■

...ČIASTOČNE ZA CUDZIE PENIAZE

IVAN TUREK
(publicista)

V podstate na to stačí „stratégia“ ktorú sme sa naučili už dávno, pri hre „človeče nezlob se“. Stratégia: „snaž sa svoje figúrky udržiavať ďaleko od ostatných figúrok!“.

Je pravdou, že pri čakaní na testovanie budú ľudia stáť v radoch neďaleko seba. Ale čo je horšie, keď budú pol hodiny stáť dvaja predom mnou a dva ja za mnou, alebo budeme v práci, v autobuse, v obchodoch týždne a mesiace spoločne infikční i neinfikovaní?

Uplatnenie odborných vedomostí členov Lekárskej komory by som očakával inde, pri diagnostikovaní chorých, pri ich liečení, pri predvídaní, ako sa bude infekcia šíriť. Pri hľadaní dobrých opatrení proti infekcii. Obzvlášť, keď ide o pandémiu. Tí odborníci (ktorí mali vláde povedať, čo má robiť) uprostred leta ešte nevedeli, ako sa má vláda zachovať pri druhej vlne pandémie? Poznali nejaké účinné opatrenia? Alebo vedeli a napriek tomu nehovorili? A prehovorili až tri dni pred testovaním! Takže sa mi nechce veriť, že ten prejav bol vyjadrením názoru odborníkov z Lekárskej komory.

Reakcia mnohých zložiek spoločnosti vo mne vyvoláva dojem, že sa pokúšajú o vzburu. Pokus o nastolenie anarchie. A že sa lekárska komora k tomu pokusu pridala (alebo sa pridala iba jej prezident?)

Že predstavitelia opozície v našom parlamente sú ochotní destabilizovať situáciu krajiny aj za cenu riskovania zdravia obyvateľov, sa pri dnešnej „parlamentnej kultúre“ dá očakávať. Znepokojuje ma, že konanie a vy-

Vypočul som si prejav prezidenta Lekárskej komory vysielaný vo verejnoprávnej televízii tri dni pred zahájením plošného testovania.

M. Kollár požiadal vládu o odvolanie plošného testovania a vyčítal jej, že rozhodnutie o celoplošnom testovaní nekonzultovala s odborníkmi. S odborníkmi, ktorí vedia, že to plošné testovanie je zlé, dokonca škodlivé.

Lenže som nezistil, či to bol názor Lekárskej komory, vyslovený jej prezidentom, alebo názor Smeru, vyjadrený ústami prezidenta lekárskej komory. Pretože na posúdenie toho, či sa pri infekčnej chorobe majú, alebo nemajú oddeliť infikovaných od neinfikovaných nie je potrebné odborné vzdelanie. Stačí vedieť, že infekčné choroby sa šíria kontaktom ľudí. A že na oddelenie infikovaných od neinfikovaných je treba vedieť, kto je infikovaný.

jadrovania viacerých predstaviteľov samospráv (nie len Lekárskej komory), ich neochota, až odpor podieľať sa na úspechu testovania naznačuje spoluúčasť na takej vzburе. Predsa nie je možné, aby si starostovia či primátori neuvedomovali, že vláda nemôže (a nemá) rozhodnúť o tom, ako má prebehnúť testovanie v jednotlivých obciach a mestách, že o tom musia rozhodnúť oni. A ak to naozaj nevedia, tak by nemali byť na postoch, z ktorých sa spravuje chod obce, či mesta. (pozn. red.: Dnes už vieme, že starostovia a primátori sa zhostili úlohy na výbornú.)

Netvrdím, že spôsob, ktorým vláda pripravovala plošné testovanie bol ideálny. Nebol. Nič nie je ideálne. Ale od rozumných ľudí by som očakával, že namiesto zdôrazňovania (a zveličovania) urobených chýb, sa budú snažiť o ich odstránenie, o spoluúčasť na ich odstránení.

Viem, že sa to i v mnohých prípadoch dialo, ale „verejnoprávna televízia o tom akoby nevedela, tá sa podieľala predovšetkým na zdôrazňovaní chýb. Akoby sa aj televízia pridávala k pokusu o anarchiu. Cítil som to tak intenzívne, že neviem, či v jej označení je slovo „verejnoprávna“ opodstatnené.

Aby som nemohol byť označený za plagiátora, priznám sa, že pri voľbe titulu tejto poznámky som bol inšpirovaný úvodnými slovami Jana Wericha k pesničke „Panikári“. Werich sa tam pýta „Pane, proč to říkáte?“ A pán odpovedá „Částečně z blbosti a částečně za cizí peníze.“ ■

(Napísané 31. 10. 2020)

KRÍŽOVKA

„Na svete je len jedno nešťastie: to, že nikdy nemilujeme...” Georges Bernanos

Autor: Peter Kailing	Krátka správa (mobil)	Spoločuje sa s niekym (hov.)	Ostrov v Malých Sundách	POMÔCKY Apada, Aer, Spa, Anta, Alor, Aga, Áres, Pin, Anol		Zhotovuj kyticu	Pulz	Úryvok z opery	Hrana (hovor.)
Belgic. kúpele				Starogr. boh vojny	Havran TAJNIČKA				
Dierka					•				
Takmer, bezmála					•	Brit. obj. miera Kopnutie			
	Hrnot, rachot Spracúvajú kov				•		Zn. Astátu Remíza v šachu		
Predložka			Doprav. značka Ruská rieka		•			Druh trhaviny	No, avšak
Príbuzný				Stĺp. sála Okr. nár. výbor (skr.)	•				
Jakot (čes.)					•	Jemná tkanina Patriaci Leovi			
	Skokan zelený	Org. zlúčenina Mužské meno			•		Slovesný zápor Zelenín. jedlo		
Podradňov. spojka (keďže...)			Samička trúda Umenie (franc.)		•				Vzduch (gréc.)
Pán (turec.)				Bibl. ženské meno 2-hláška	•				
Borievkový porast					•				
Bočná stena						Otravné (skr.)			

Tajnička krížovky z RELAXU Dialóg č. 10/2020.

Kto premôže hnev, ten premôže AJ NEPRIATEĽA.

Vyriešenú tajničku krížovky z tohto čísla posielajte e-mailom alebo poštou na nižšie uvedené adresy:

svatava@swanmail.sk, DIALÓG, Sadová 28, 900 51 ZOHOR do 5. 12. 2020. Nezabudnite nechať na seba kontakt (meno, telefón, adresa).

Správneho riešiteľa všetkých úloh odmeníme reprezentačnou obrazovou publikáciou z vydavateľstva Media Svatava.

Správne odpovede z tohto čísla uverejníme v Dialógu 12/2020.

Stranu pripravil Peter Kailing

Zapojte sa aj vy do tvorby Dialógu: svatava@swanmail.sk, v diskusnom fóre na: www.dialog.cb.sk, písané na adresu redakcie.